

10. Subhasuttam သုဘသုတ္တံ
Subhamāṇavavatthu သုဘမာဏဝတ္ထု
The Story of Young Subha သုဘသုတ်

444. Evaṃ me sutam – ekaṃ samayaṃ āyasmā ānando sāvattiyaṃ viharati jetavane anāthapiṇḍikassa ārāme aciraparinibbute bhagavati.

၄၄၄. ဧဝံ မေ သုတံ - ဧကံ သမယံ အာယသ္မာ အာနန္ဒော သာဝတ္ထိယံ ဝိဟရတိ ဇေတဝနေ အနာထပိဏ္ဍိကဿ အာရာမေ အစိရပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ။

444. Thus have I heard: At one time, not long after the Bhagavās passing away to Nibbāna, the Venerable Ānanda was residing at Jetavana Monastery of Anāthapindika in Sāvatti.

၄၄၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည် - အခါတစ်ပါး၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံ၍ မကြာသေးမီ သာဝတ္ထိပြည်အနာထပိဏ္ဍိကဌေး၏ အရံ ဇေတဝန် (ကျောင်းတိုက်) ၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။

Tena kho pana samayena subho māṇavo todeyyaputto sāvattiyaṃ paṭivasati kenacideva karaṇīyena.

တေန ခေါ ပန သမယေန သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော သာဝတ္ထိယံ ပဋိဝသတိ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန။

At that time, Young Subha, the son of Todeyya was staying in Savatthi on a certain bussiness.

ထိုစဉ်အခါ၌ တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည် သာဝတ္ထိပြည်၌ ကိစ္စတစ်ခုဖြင့်တည်းခို နေ၏။

445. Atha kho subho māṇavo todeyyaputto aṅgīnataram māṇavakaṃ āmantesi –

၄၄၅. အထ ခေါ သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော အညတရံ မာဏဝကံ အာမန္တေသိ -

445. Then, young Subha, the son of Todeyya, called up a certain young man and said:

၄၄၅။ ထိုအခါ တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည် သူငယ်တစ်ယောက်ကို ခေါ်၍ (ဤသို့) ပြောဆို၏ -

“ehi tvam, māṇavaka, yena samaṇo ānando tenupasaṅkama; upasaṅkamitvā mama vacanena samaṇaṃ ānandaṃ appābādhamaṃ appātaṅkaṃ lahuṭṭhānaṃ balaṃ phāsuvihāraṃ puccha –
“ဧဟိ တုံ၊ မာဏဝက၊ ယေန သမဏော အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ မမ ဝစနေန သမဏံ အာနန္တံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ကံ လဟုတ္တန္တံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆ -

"Come, young man! Go to Samaṇa Ānanda, convey my words to him and enquire if he is free from illness and disease, feeling buoyant and strong, enjoying physical well-being,"

"သူငယ် လာလော့၊ သင်သည် အာနန္ဒာ ရဟန်းတော်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါစကားဖြင့် အာနန္ဒာရဟန်းတော်အား အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း သန်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းများကို မေးလျှောက်လေလော့၊

‘subho māṇavo todeyyaputto bhavantam ānandam appābādham appātaṅkam lahuṭṭhānam balam phāsuvihāram pucchatī’ti.

‘သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော ဘဝန္တံ အာနန္တံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ လဟုဠာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတီ’တိ။

by saying "Young Subha, the son of Todayya, enquires if the Venerable Ananda is free from illness and disease feeling buoyant and strong, enjoying physical well-being."

'တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း သန်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းများကို မေးလိုက်ပါ၏'ဟု လျှောက်လေလော့၊

Evañca vadehi – ‘sādhū kira bhavam ānando yena subhassa māṇavassa todeyyaputtassa nivesanam tenupasaṅkamatu anukampam upādāyā’”ti.

ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ – ‘သာဓု ကိရ ဘဝံ အာနန္ဒော ယေန သုဘဿ မာဏဿ တောဒေယျပုတ္တဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ’”တိ။

"And also request him: "Young Subha, the son of Todayya, respectfully requests the Venerable Ānanda to be so kind as to pay him a visit to his house."

ထို့ပြင် 'အသျှင်အာနန္ဒာသည် အစဉ်သနားသဖြင့် တောဒေယျ၏ သား သုဘလုလင်၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူရန် တောင်း ပန်လိုက်ပါသည်'ဟု ဤသို့လည်း လျှောက်ထားလေလော့" ဟူ၍ ပြောဆို၏။

446. “Evaṃ, bho”ti kho so māṇavako subhassa māṇavassa todeyyaputtassa paṭissutvā yenāyasmā ānando tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā āyasmatā ānandena saddhim sammodi. Sammodanīyam katham sārāṇīyam vītisāretvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho so māṇavako āyasmantaṃ ānandam etadavoca – “subho māṇavo todeyyaputto bhavantam ānandam appābādham appātaṅkam lahuṭṭhānam balam phāsuvihāram pucchatī; evañca vadeti – ‘sādhū kira bhavam ānando yena subhassa māṇavassa todeyyaputtassa nivesanam tenupasaṅkamatu anukampam upādāyā’”ti.

၄၄၆. “ဧဝံ၊ ဘော”တိ ခေါ သော မာဏဝကော သုဘဿ မာဏဿ တောဒေယျပုတ္တဿ ပဋိသုတွာ ယေနာ ယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ခေါ သော မာဏဝကော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧ

တဒဝေါစ - “သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော ဘဝန္တိ အာနန္တံ အပ္ပါဗ္ဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂီ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသု ဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ; ဧဝံ ဝဒေတိ - ‘သာဓု ကိရ ဘဝံ အာနန္တော ယေန သုဘဿ မာဏဿ တောဒေယျပုတ္တဿ နိ ဝေသနံ တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒာယာ’”တိ။

446. Saying, "Very well, Sir," to young' Subha, the son of Todeyya, the young man approached the Venerable Ānanda and exchanged greetings with him. Having said memorable words of felicitations, he sat in a suitable place and addressed the Venerable Ānanda, thus:

"Young Subbha, the son of Todeyya, has enquired if the Venerable Ānanda is free from illness and disease, being buoyant and strong, and enjoying physical well-being. And he has requested the Venerable Ānanda to be so kind as to pay him a visit to his house."

၄၄၆။ "အသျှင်ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုသူငယ်သည် တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်အား ဝန်ခံပြီးလျှင်အသျှင် အာနန္တထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္တနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက် ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ထိုသူငယ်သည်အသျှင်အာနန္တအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"တောဒေယျ၏ သား သုဘလုလင်သည် အသျှင်အာနန္တအား အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာ ကြောင်း သန်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းများကို မေးလိုက်ပါ၏။ ထို့ပြင် 'အသျှင်အာနန္တသည် အစဉ် သနားသဖြင့် တောဒေယျ၏ သား သုဘလုလင်၏အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပါရန် တောင်းပန်လိုက်ပါသည်'ဟု ဤသို့လည်း လျှောက်လိုက်ပါ၏" ဟူ၍ လျှောက်၏။

447. Evaṃ vutte, āyasmā ānando taṃ māṇavakaṃ etadavoca - “akālo kho, māṇavaka . Atthi me ajja bhesajjamattā pītā. Appevanāma svepi upasaṅkameyyāma kālañca samayañca upādāyā”ti.

“Evaṃ, bho”ti kho so māṇavako āyasmato ānandassa paṭissutvā uṭṭhāyāsanā yena subho māṇavo todeyyaputto tenupasaṅkami ; upasaṅkamitvā subhaṃ māṇavaṃ todeyyaputtaṃ etadavoca, “avocumhā kho mayaṃ bhoto vacanena taṃ bhavantaṃ ānantaṃ - ‘subho māṇavo todeyyaputto bhavantaṃ ānantaṃ appābādhaṃ appātaṅkaṃ lahuṭṭhānaṃ balaṃ phāsuvihāraṃ pucchati, evañca vadeti - “sādhū kira bhavaṃ ānando yena subhassa māṇavassa todeyyaputtassa nivesanaṃ tenupasaṅkamatu anukampaṃ upādāyā”ti. Evaṃ vutte, bho, samaṇo ānando maṃ etadavoca - ‘akālo kho, māṇavaka. Atthi me ajja bhesajjamattā pītā. Appevanāma svepi upasaṅkameyyāma kālañca samayañca upādāyā’ti.

Ettāvatāpi kho, bho, katameva etaṃ, yato kho so bhavaṃ ānando okāsamakāsi svātanāyapi upasaṅkamanāyā”ti.

၄၄၇. ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တံ မာဏဝကံ ဧတဒဝေါစ - “အကာလော ခေါ၊ မာဏဝက ။ အတ္ထိ မေ အဇ္ဇ ဘောသဇ္ဇမတ္တာ ပီတာ။ အပ္ပေဝနာမ သွေပိ ဥပသင်္ကမေယျာမ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယာ”တိ။

“ဧဝံ၊ ဘော”တိ ခေါ သော မာဏဝကော အာယသ္မာတော အာနန္ဒဿ ပဋိသုတ္တာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ယေန သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော တေနုပသင်္ကမိ ; ဥပသင်္ကမိတွာ သုဘံ မာဏဝံ တောဒေယျပုတ္တံ ဧတဒဝေါစ၊ “အဝေါစုမှာ ခေါ မယံ ဘောတော ဝစနေန တံ ဘဝန္တိ အာနန္ဒံ - ‘သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော ဘဝန္တိ အာနန္ဒံ အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပါတင်္ဂံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ၊ ဧဝဉ္စ ဝဒေတိ - “သာဓု ကိရ ဘဝံ အာနန္ဒော ယေန သုဘဿ မာဏဝဿ တောဒေယျပုတ္တဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ဘော၊ သမဏော အာနန္ဒော မံ ဧတဒဝေါစ - ‘အကာလော ခေါ၊ မာဏဝက။ အတ္ထိ မေ အဇ္ဇ ဘောသဇ္ဇမတ္တာ ပီတာ။ အပ္ပေဝနာမ သွေပိ ဥပသင်္ကမေယျာမ ကာလဉ္စ သမယဉ္စ ဥပါဒါယာ’တိ။ ဧတ္တာဝတာပိ ခေါ၊ ဘော၊ ကတမေဝ ဧတံ၊ ယတော ခေါ သော ဘဝံ အာနန္ဒော ဩကာသမကာသိ သွာတနာယပိ ဥပသင်္ကမနာယာ”တိ။

447. On thus being informed the Venerable Ānanda said to the Young man:

"Young man! Now is not the right time (for the visit). I have taken some medicine today. Perhaps tomorrow depending on the circumstances and time I may make the visit."

Saying, "Very well, Venerable Sir." to the Venerable Ānanda, the young man went to Young Subha, the son of Todeyya, and said:

"We have delivered your message to the Venerable Ānanda saying, “Young Subha, the son of Todeyya, had enquired if the Venerable Ānanda is free from illness and disease, feeling buoyant and strong, and enjoying physical well-being.” And I have also requested the Venerable Ānanda to be so kind as to pay a visit to the house of young Subha, the son of Todeyya.

Sir, as I said this the Venerable Ānanda replied; "Young man! Now is not the right time (for the visit). I have taken some medicine today, Perhaps tomorrow depending on the circumstances and time I may make the visit."

Then young Subha said: "Friend! The task is done, for the Venerable Ānanda has agreed to come (to me) tomorrow."

၄၄၇။ ဤသို့ လျှောက်သော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုသူငယ်အား ဤစကားကို ဆို၏ -

"သူငယ် (ချဉ်းကပ်ရန်) အခါမသင့်သေး၊ ငါသည် ယနေ့ ဆေးအနည်းငယ် သောက်ထား၏။ နက်ဖြန်အခါအခွင့်ကို ထောက်ချင့်၍ ချဉ်းကပ်ကောင်း ချဉ်းကပ်နိုင်ပါလိမ့်မည်"ဟု ဆို၏။

"အသျှင်ကောင်းပါပြီ"ဟု ထိုသူငယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဝန်ခံ၍ နေရာမှ ထပြီးလျှင်တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်အား ဤစကားကိုဆို၏ -

"အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်စကားဖြင့် တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည် အသျှင်အာနန္ဒာကို အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း သန်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေကြောင်းများကို မေးလိုက်ပါ၏။ ထို့ပြင် 'အသျှင်အာနန္ဒာသည် အစဉ်သနားသဖြင့် တောဒေယျ၏ သားသုဘလုလင်၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူရန် တောင်းပန်လိုက်ပါသည်'ဟု ဤသို့လည်းလျှောက်လိုက်ပါ၏ဟူ၍ ထိုအသျှင်အာနန္ဒာအား လျှောက်ခဲ့ပါကုန်၏။ အသျှင် ဤသို့ လျှောက်သော် အာနန္ဒာ

--

ရဟန်းတော်သည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ဆိုလိုက် ပါ၏။ 'သူငယ် (ချဉ်းကပ်ရန်) အခါမသင့်သေး၊ ငါသည် ယနေ့ ဆေးအနည်းငယ် သောက်ထား၏။ နက်ဖြန်အခါအခွင့်ကို ထောက်ချင့်၍ ချဉ်းကပ်ကောင်း ချဉ်းကပ်နိုင်ပါလိမ့်မည်'ဟု ဆိုလိုက်ပါ၏" ဟူ၍ ဆို၏။ "အချင်း (သူငယ်) ဤမျှဖြင့်လည်း ထိုကိစ္စပြီးပါပြီ၊ အကြောင်းသော်ကား ထိုအသျှင်အာနန္ဒာသည်နက်ဖြန် ချဉ်းကပ်တော်မူရန် ခွင့်ပြုပြီး ဖြစ်ပေ၏"ဟု (သုဘလုလင်က) ဆို၏။

448. Atha kho āyasmā ānando tassā rattiyaṃ accayena pubbaṇhasamayam nivāsetvā pattacīvaramādāya cetakena bhikkhunā pacchāsamaṇena yena subhassa māṇavassa todeyyaputtassa nivesanam tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā paññatte āsane nisīdi.

Atha kho subho māṇavo todeyyaputto yenāyasmā ānando tenupasaṅkami; upasaṅkamitvā āyasmatā ānandena saddhiṃ sammodi. Sammodanīyam katham sāraṇīyam vītisāretvā ekamantaṃ nisīdi. Ekamantaṃ nisinno kho subho māṇavo todeyyaputto āyasmantaṃ ānantaṃ etadavoca - “bhavañhi ānando tassa bhoto gotamassa dīgharattaṃ upaṭṭhāko santikāvacaro samīpacārī. Bhavametaṃ ānando jāneyya, yesaṃ so bhavaṃ gotamo dhammānaṃ vaṇṇavādī ahosi, yattha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi patitṭhāpesi. Katamesānaṃ kho, bho ānanda, dhammānaṃ so bhavaṃ gotamo vaṇṇavādī ahosi; kattha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi patitṭhāpesī”ti?

၄၄၈. အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒာ ယ စေတကေန ဘိက္ခုနာ ပစ္ဆာသမဏေန ယေန သုဘဿ မာဏဝဿ တောဒေယျပုတ္တဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။

အထ ခေါ သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ။ သမ္မောဒနီယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ သုဘော မာဏဝေါ တောဒေယျပုတ္တော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ - “ဘဝဉ္စိ အာနန္ဒော တဿ ဘောတော ဂေါတမဿ ဒီဃရတ္တံ ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာဝစရော သမိပစာရီ။ ဘဝမေတံ အာနန္ဒော ဇာနေယျ။ ယေသံ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဓမ္မာနံ ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ယတ္ထ စ ဣမံ ဇေနတံ သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ကတမေသာနံ ခေါ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ ဓမ္မာနံ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ကတ္ထ စ ဣမံ ဇေနတံ သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ”တိ?

448. Then, after that night had passed, early in the morning, the Venerable Ānanda rearranged his robes suitably, carrying the great robe and the alms bowl, approached the house of Young Subha, the son of Todeyya, accompanied by Bhikkhu Cetaka, and sat on a seat prepared for him.

Then, Young Subha, the son of Todeyya, approached the Venerable Ānanda and exchanged greetings. Having said memorable words of felicitations, he sat in a suitable place; and having seated himself, he addressed the Venerable Ānanda thus:

"Venerable Ānanda! For a long time you attended on the Venerable Gotama, remaining close to him and always at his beck and call. The Venerable Gotama had praises for certain dhammas, urging people to take them upon themselves, dwell in them and become firmly established in them. The Venerable Ānanda might have known them. What, Venerable Ānanda, are those dhammas which he urged people to take upon themselves, dwell in them and become firmly established in them?

၄၄၈။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုညဉ့်လွန်ပြီးနောက် နံနက်အချိန်၌ (သင်္ကန်းကို) ပြင်ဝတ်၍သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် စေတကမည်သော နောက်ပါ ရဟန်းနှင့်အတူ တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ပြင်ထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည် အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ အသျှင်အာနန္ဒာနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်၏။ တစ်ခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် တောဒေယျ၏သား သုဘလုလင်သည်အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏ -

"အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ ထိုအသျှင်ဂေါတမ၏ ထံပါး၌ နေ၍ အနီး၌ အမြဲရှိသော အလုပ်အကျွေး ဖြစ်ပါ၏။ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အကြင်တရားတို့ကို ချီးကျူးလေ့ရှိ၏။ အကြင်တရား၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေ၏။ သက်ဝင်စေ၏။ တည်စေ၏။ ထိုတရားတို့ကိုအသျှင်အာနန္ဒာသည် သိတော်မူရာပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အဘယ်တရား တို့ကိုချီးကျူးလေ့ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်

တရားတို့၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေပါ သနည်း၊ သက်ဝင်စေပါသနည်း၊ တည်စေပါ သနည်း"ဟု လျှောက်၏။

449. “*Tiṇṇaṃ kho, māṇava, khandhānaṃ so bhagavā vaṇṇavādī ahoṣi; ettha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi patitṭhāpesi. Katamesaṃ tiṇṇaṃ? Ariyassa sīlakkhandhassa, ariyassa samādhikkhandhassa, ariyassa paññākkhandhassa. Imesaṃ kho, māṇava, tiṇṇaṃ khandhānaṃ so bhagavā vaṇṇavādī ahoṣi; ettha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi patitṭhāpesi*”ti.

၄၄၉. “တိဏ္ဍံ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ခန္ဓာနံ သော ဘဂဝါ ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ဧတ္ထ စ ဣမံ ဇနတံ သမာဒပေသိ နိဝေ သေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ ကတမေသံ တိဏ္ဍံ? အရိယဿ သီလက္ခန္ဓဿ၊ အရိယဿ သမာဓိက္ခန္ဓဿ၊ အရိယဿ ပညာက္ခန္ဓဿ။ ဣမေသံ ခေါ၊ မာဏဝ၊ တိဏ္ဍံ ခန္ဓာနံ သော ဘဂဝါ ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ဧတ္ထ စ ဣမံ ဇနတံ သမာ ဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ”တိ။

449. Young man! The Bhagavā had praises for the three groups of dhammas, urging people to take them upon themselves, dwell in them and become firmly established in them.

And what are these three groups? Young man, they are the group of arīyā morality, the group of ariyā concentration and the group of ariyā knowledge. He urged people to take them upon themselves, dwell in them and become firmly established in them.

၄၄၉။ လုလင် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သုံးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို ချီးကျူးတော်မူလေ့ရှိ၏။ ဤ (သုံးပါးသောခန္ဓာ) တို့၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ဝင်စေတော်မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။

အဘယ် (ခန္ဓာ) သုံးပါးတို့ကို ချီးကျူးတော်မူလေ့ရှိပါသနည်း၊ လုလင် မြတ်သော သီလက္ခန္ဓာ 'သီလအစု' ကို လည်းကောင်း၊ မြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာ 'သမာဓိအစု' ကိုလည်းကောင်း၊ မြတ်သောပညာက္ခန္ဓာ 'ပညာအစု' ကို လည်းကောင်း ဤသုံးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်ချီးကျူးတော်မူလေ့ရှိ၏။ ဤ (သုံးပါးသော ခန္ဓာ) တို့၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ဝင်စေတော်မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။

Sīlakkhandho သီလက္ခန္ဓော
The Group of Morality သီလအစု

450. “*Katamo pana so, bho ānanda, ariyo sīlakkhandho, yassa so bhavaṃ gotamo vaṇṇavādī ahoṣi, yattha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi patitṭhāpesi*”ti?

“Idha, māṇava, tathāgato loka uppajjati arahaṃ sammāsambuddho vijjācaraṇasampanno sugato lokavidū anuttaro purisadammasārathi satthā devamanussānaṃ buddho bhagavā. So imaṃ lokaṃ sadevakaṃ samārakaṃ sabrahmakāṃ sassamaṇabrāhmaṇiṃ pajaṃ sadevamanussaṃ sayāṃ abhiññā sacchikatvā pavedeti. So dhammaṃ deseti ādikalyāṇaṃ majjhakalyāṇaṃ pariyośanakalyāṇaṃ sātthaṃ sabyañjanaṃ kevalaparipuṇṇaṃ parisuddhaṃ brahmacariyaṃ pakāseti. Taṃ dhammaṃ suṇāti gahapati vā gahapatiputto vā aññatarasmiṃ vā kule paccājāto. So taṃ dhammaṃ sutvā tathāgate saddhaṃ paṭilabhati. So tena saddhāpaṭilābhena samannāgato iti paṭisañcikkhati – ‘sambādho gharāvāso rajopatho, abbhokāso pabbajjā, nayidaṃ sukaraṃ agāraṃ ajjhāvasatā ekantaparipuṇṇaṃ ekantaparisuddhaṃ saṅkhalikhitaṃ brahmacariyaṃ carituṃ. Yaṃ nūnāhaṃ kesamassuṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajeyya’nti. So apareṇa samayena appaṃ vā bhogakkhandhaṃ pahāya mahantaṃ vā bhogakkhandhaṃ pahāya appaṃ vā ñātiparivaṭṭaṃ pahāya mahantaṃ vā ñātiparivaṭṭaṃ pahāya kesamassuṃ ohāretvā kāsāyāni vatthāni acchādetvā agārasmā anagāriyaṃ pabbajati. So evaṃ pabbajito samāno pātimokkhasaṃvarasaṃvuto viharati, ācāragocarasampanno, anumattesu vajjesu bhayadassāvī, samādāya sikkhati sikkhāpadesu, kāyakammavacīkammaṇa samannāgato kusaleṇa, parisuddhājīvo, sīlasampanno, indriyesu guttadvāro, satisampajaññaṇa samannāgato, santuṭṭho.

၄၅၀. “ကတမော ပန သော၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယော သီလက္ခန္ဓော၊ ယဿ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ယတ္ထ စ ဣမံ ဇနတံ သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသီ”တိ?

“ဣဓ၊ မာဏဝ၊ တထာဂတော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ။ သော ဣမံ လောကံ သဒေဝကံ သမာရကံ သဗြဟ္မကံ သဿမဏဗြာဟ္မဏိ ပဇံ သဒေဝမနုဿံ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ပဝေဒေတိ။ သော ဓမ္မံ ဒေသေတိ အာဒိကလျာဏံ မဇ္ဈေကလျာဏံ ပရိယောသာနကလျာဏံ သာတ္ထံ သဗျူဉ္ဇနံ ကေဝလပရိပုဏ္ဏံ ပရိ သုဒ္ဓံ ဗြဟ္မစရိယံ ပကာသေတိ။ တံ ဓမ္မံ သုဏာတိ ဂဟပတိ ဝါ ဂဟပတိပုတ္တော ဝါ အညတရသ္မိံ ဝါ ကုလေ ပစ္စာ ဇာတော။ သော တံ ဓမ္မံ သုတွာ တထာဂတေ သဒ္ဓံ ပဋိလဘတိ။ သော တေန သဒ္ဓါပဋိလာဘေန သမန္နာဂတော ဣတိ ပဋိသဉ္ဇိက္ခတိ - ‘သမ္မာဓော ဃရာဝါသော ရဇောပထော၊ အပ္ပောကာသော ပဗ္ဗဇ္ဇော၊ နယိဒံ သုကရံ အဂါရံ အဇ္ဈာဝသတာ ဧကန္တပရိပုဏ္ဏံ ဧကန္တပရိသုဒ္ဓံ သင်္ခလိခိတံ ဗြဟ္မစရိယံ စရိတုံ။ ယံနူနာဟံ ကေသမသုံ ဩဟာရေ တွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေယျ’န္တိ။ သော အပရေန သမယေန အပ္ပံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဘောဂက္ခန္ဓံ ပဟာယ အပ္ပံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ် ပဟာယ မဟန္တံ ဝါ ဉာတိပရိဝဋ် ပဟာယ ကေသမသုံ ဩဟာရေတွာ ကာသာယာနိ ဝတ္ထာနိ အစ္စာဒေတွာ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇေတိ။ သော ဧဝံ

ပဗ္ဗဇိတော သမာနော ပါတိမောက္ခသံဝရသံဂုတော ဝိဟရတိ၊ အာစာရဂေါစရသမ္ပန္နော၊ အနုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ၊ သမာဒယ သိက္ခတိ သိက္ခိပဒေသု၊ ကာယကမ္မဝစီကမ္မေန သမန္နာဂတော ကုသလေန၊ ပရိသုဒ္ဓါဇိဝေါ၊ သီလသမ္ပန္နော၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓာရော၊ သတိသမ္ပဇညေန သမန္နာဂတော၊ သန္တုဋ္ဌော။

450. Venerable Ānanda! The Venerable Gotama had words of praise for the group of ariya morality, and he caused the people to take it upon themselves, dwell in it and become firmly established in it. What is that group of ariya morality precepts ?

Young man, there has appeared in this world that Bhagavā who is worthy of special veneration, who truly comprehends all dhammas by his own intellect and insight, who possesses supreme knowledge and perfect practice of morality, who speaks only what is beneficial and true, who knows all the three lokas (worlds), who is incomparable in taming those who deserve to be tamed, who is the Teacher of devas and men, who is the Enlightened One, knowing and teaching the Four Ariyā Truths

and who is the Most Exalted. Through Perfect Wisdom, he personally realizes the nature of the universe with its devas, māras and brahmas, and also the world of human beings with its samaṇas and brahmaṇas, kings and men, and knowing it, he expounds on it. He proclaims the dhamma which is excellent at the beginning, excellent at the middle and excellent at the end, with richness in meaning and words. He reveals the completeness and purity of the Noble Practice.

A householder or his son, or anyone belonging to any caste, listens to that dhamma; and on hearing it he develops conviction in the Tathāgata. When conviction is thus developed, he considers thus:.

"Confined is the life of a householder. It is a path laden with dust (of defilement). A samaṇas life is like an open plain. Difficult it is for a layman to pursue the Noble Practice in all its fullness, in all its purity like a polished conch. Now it were better for me to shave off my hair and beard, don the bark-dyned robe, renounce hearth and home, and become a recluse leading the homeless life.

Afterwards, that man giving up his wealth, great or small, leaving his relatives, be they few or be they many, shaves off his hair and beard, dons the bark-dyed robe, renounces hearth and home, and becomes a recluse leading the homeless life.

When he has thus become a samaṇa, he practises self-restraint in accordance with the fundamental precepts (pātimokkhasamvara sila). He is endowed with good practice and resorts to suitable places. He now sees danger even in the least offences. He observes the precepts well.

Being possessed of good deeds and good words, he (pursues a) pure livelihood. He is endowed with morality. He has his sense-doors guarded. He attains mindfulness and clearness of comprehension. He is contented.

၄၅၀။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထို အသျှင်ဂေါတမသည် အကြင် (သီလက္ခန္ဓာ) ကို ချီးကျူးလေ့ရှိ၏။ အကြင် (သီလက္ခန္ဓာ) ၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေ၏။ သက်ဝင်စေ၏။ တည်စေ၏။ ထိုမြတ်သောသီလက္ခန္ဓာ ကား အဘယ်ပါနည်း။

လုလင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော၊ (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော၊ အသိဉာဏ် 'ဝိဇ္ဇာ' အကျင့် 'စရဏ' နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော၊ လောကကို သိတော်မူသော၊ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော၊ နတ်လူတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော၊ (သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို) သိစေတော်မူတတ်သော၊ ဘုန်းတန်ခိုးကြီးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤလောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် နတ်နှင့်တကွသောမာရ်နတ်နှင့်တကွ သော ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤလောကကိုလည်းကောင်း၊ သမဏ ဗြာဟ္မဏနှင့် တကွသောမင်းများ လူများနှင့် တကွသော သတ္တဝါအပေါင်းကိုလည်းကောင်း ကိုယ်တိုင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍မျက်မှောက်ပြုလျက် ဟောကြားတော်မူ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်း ရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောတော်မူ၏။ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ပြတော်မူ၏။

ထိုတရားတော်ကို သူကြွယ်သည်လည်းကောင်း၊ သူကြွယ်၏သားသည်လည်းကောင်း၊ အခြားဇာတ်တစ်မျိုးမျိုး၌ ဖြစ်သော သူသည်လည်းကောင်း ကြားနာရ၏။ ထိုသူသည် ထိုတရားတော်ကို ကြားနာရ၍ မြတ်စွာဘုရား၌ ယုံကြည်မှုကို ရ၏။ ထိုသူသည် ယုံကြည်မှုကို ရသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ဆင်ခြင်၏ -

"လူ့ဘောင်၌ နေရခြင်းသည် ကျဉ်းမြောင်း၏။ (ကိလေသာ) မြူထရာ လမ်းကြောင်းဖြစ်၏။ ရဟန်းအဖြစ်သည် လွင်ပြင်နှင့်တူ၏။ လူ့ဘောင်၌ နေသူသည် ဤမြတ်သော အကျင့်ကို စင်စစ် ပြည့်စုံစွာစင်စစ်စင်ကြယ်စွာ ခရသင်းပွတ်သစ်စနှင့် တူစွာ ကျင့်ခြင်းငှါ မလွယ်၊ ငါသည် ဆံ မုတ်ဆိတ်ကိုပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင် ရောက်ရမူကောင်းလေစွ"ဟု ဆင်ခြင်၏။

ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ နည်းသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသော ဥစ္စာစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေနည်းသော ဆွေမျိုး စုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသော ဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင်ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်၏။

ထိုသူသည် ဤသို့ ဝင်ရောက်ပြီးသော် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို စောင့်ထိန်းလျက် နေ၏။ အကျင့် 'အာစာရ' ကျက်စားရာ 'ဂေါစရာ' နှင့် ပြည့်စုံ၏။ အနည်းငယ်မျှသော အပြစ်တို့၌သော်လည်း ဘေးဟုရှုလေ့ရှိ၏။ သိက္ခာပုဒ် တို့၌ ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်၏။ ကောင်းသော ကာယကံ ဝစီကံနှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ စင်ကြယ်သော အသက်မွေးမှု ရှိ၏။ သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသောတံခါးရှိ၏ (ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်း၏)။ စားဖွယ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို သိ၏။ အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပဇဉ်' နှင့် ပြည့်စုံ၏။ ရောင့်ရဲ လွယ်၏။

451. “Kathañca, māṇava, bhikkhu sīlasampanno hoti? Idha, māṇava, bhikkhu pāṇātipātāṃ pahāya pāṇātipātā paṭivirato hoti, nihitadaṇḍo nihiṭasattho lajjī dayāpanno, sabbapāṇabhūtahitānukampī viharati. Yampi, māṇava, bhikkhu pāṇātipātāṃ pahāya pāṇātipātā paṭivirato hoti, nihitadaṇḍo nihiṭasattho lajjī dayāpanno, sabbapāṇabhūtahitānukampī viharati; idampissa hoti sīlasmiṃ. (Yathā 194 yāva 210 anucchedesu evaṃ vitthāretabbam).

“Yathā vā paneke bhonto samaṇabrāhmaṇā saddhādeyyāni bhojanāni bhuñjitvā te evarūpāya tiracchānavijjāya micchājīvena jīvitam kappenti, seyyathidaṃ – santikammaṃ paṇidhikammaṃ bhūtakammaṃ bhūrikammaṃ vassakammaṃ vossakammaṃ vatthukammaṃ vatthuparikammaṃ ācamaṇam nhāpanam juhanam vamanam virecanam uddhamvirecanam adhovirecanam sīsavirecanam kaṇṇatelaṃ nettatappanam natthukammaṃ añjanam paccañjanam sālākiyam sallakattiyam dāraṭikicchā mūlabhesajjānam anuppadānam osadhīnam paṭimokkho iti vā iti evarūpāya tiracchānavijjāya micchājīvā paṭivirato hoti. Yampi, māṇava, bhikkhu yathā vā paneke bhonto samaṇabrāhmaṇā saddhādeyyāni bhojanāni bhuñjitvā te evarūpāya tiracchānavijjāya micchājīvena jīvitam kappenti, seyyathidaṃ, santikammaṃ paṇidhikammaṃ...pe... osadhīnam paṭimokkho iti vā iti evarūpāya tiracchānavijjāya micchājīvā paṭivirato hoti. Idampissa hoti sīlasmiṃ.

၄၅၁. “ကထဉ္စ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ? ဣဓ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နိဟိတသဏ္ဌော နိဟိတသဏ္ဌော လန္တိ ဒယာပန္နော၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိဝိဟရတိ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ပါဏာတိပါတံ ပဟာယ ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရတော ဟောတိ၊ နိဟိတသဏ္ဌော နိဟိတသဏ္ဌော လန္တိ ဒယာပန္နော၊ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္မိဝိဟရတိ၊ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သီလသ္မိ။ (ယထာ ၁၉၄ ယာဝ ၂၁၀ အနုစ္ဆေဒေသု ဧဝံ ဝိတ္ထာရေတမ္ပံ)။

“ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘူဉ္ဇိတွာ တေ ဧဝူပါယ တိရုတ္တာ နဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ၊ သေယျထိဒံ - သန္တိကမ္ပံ ပဏိဓိကမ္ပံ ဘူတကမ္ပံ ဘူရိကမ္ပံ ဝဿကမ္ပံ ဝေါ သကမ္ပံ ဝတ္ထုကမ္ပံ ဝတ္ထုပရိကမ္ပံ အာစမနံ နှာပနံ ဇဟနံ ဝမနံ ဝိရေစနံ ဥဒ္ဓိဝိရေစနံ အခေါဝိရေစနံ သီသဝိရေစ နံ ကဏ္ဍတေလံ နေတ္တတပ္ပနံ နတ္ထုကမ္ပံ အဇ္ဇနံ ပစ္စဉ္ဇနံ သာလာကိယံ သလ္လကတ္တိယံ ဒာရကတိကိစ္ဆာ မူလဘေသ ဇ္ဇာနံ အနုပ္ပဒာနံ ဩသဓိနံ ပဋိမောက္ခေါ ဣတိ ဝါ ဣတိ ဧဝူပါယ တိရုတ္တာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝါ ပဋိဝိရတော ဟော တိ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု၊ ယထာ ဝါ ပနေကေ ဘောန္တော သမဏဗြာဟ္မဏာ သဒ္ဓါဒေယျာနိ ဘောဇနာနိ ဘူဉ္ဇိ တွာ တေ ဧဝူပါယ တိရုတ္တာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝေန ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ၊ သေယျထိဒံ၊ သန္တိကမ္ပံ ပဏိဓိကမ္ပံ။ပေ။။ ဩသ ဓိနံ ပဋိမောက္ခေါ ဣတိ ဝါ ဣတိ ဧဝူပါယ တိရုတ္တာနဝိဇ္ဇာယ မိစ္ဆာဇီဝါ ပဋိဝိရတော ဟောတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟော တိ သီလသ္မိ။

451. Young man! How is a bhikkhu endowed with morality? Herein young man, a bhikkhu abandons all thoughts of taking life, setting aside the stick and the sword, ashamed to do evil and he is compassionate and dwells with solicitude for the welfare of all living beings.

Young man! When that bhikkhu thus abandons all thoughts of taking life, setting aside the stick and the sword, ashamed to do evil, and is compassionate, dwelling with solicitude for the welfare of living beings, this (virtue) is one of the precepts of his morality. (Amplify as in *Sāmafūaphala Sutta*)'.

And then there are certain respected samaṇas and brahmaṇas, who living on the food offered out of conviction , (in kamma and its results), make a wrongful living by means of low arts contrary to correct living conducive to the attainment of deva realms and Nibbāna. And what are they? They are:

Propitiating the devas by promises of offerings; making offerings to devas for favours granted; causing possession by spirits or exercising them; casting spells with magical formulae learnt in a mud-house; turning a eunuch into a man; turning a man into a eunuch; practising the art of choosing building-sites; propitiating devas while choosing building-sites; practising the profession of mouth-washing or bathing; fire-worshipping; causing vomiting; giving purgatives; using emetics, or catharses; letting out phlegm etc. from the head; preparing ear-drops or eye-drops; preparing medicinal snuff, or eye ointment to remove cataracts; preparing eye-lotions; curing cataracts, doing surgery; practising paediatrics; preparing basic drugs; and dressing sores and removing the dressing.

A bhikkhu abstains from making a wrongful living by such means.

Young man! Thus there are certain respected samaṇas and brahmanas who, living on the food offered out of conviction (in kamma and its results), make a wrongful living by means of

low arts contrary to correct living conducive to the attainment of deva realms and nibbāna. And what are they? 'They are: propitiating the devas by promises of offerings; ...p... and dressing sores and removing the dressing.

The bhikkhu abstains from making a wrongful living by such means. This also is one of the precepts of his morality.

၄၅၁။ လုလင် ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အကျင့်သီလနှင့် ပြည့်စုံသနည်း။ လုလင် ဤ (လောက) ၌ ရဟန်းသည် အသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကို

--

ချထားပြီးဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။

လုလင် ရဟန်းသည် ယင်းအသက်သတ်ခြင်းကို ပယ်၍ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ တုတ်ကိုချထားပြီး ဖြစ်၏။ လက်နက်ကို ချထားပြီးဖြစ်၏။ ရှက်ခြင်းရှိ၏။ သနားတတ်၏။ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ ဤသည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သီလပေတည်း။[ထိုမှ နောက်၌ အလုံးစုံကို ချဲ့အပ်၏]

ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ် တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသောအသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း -

နတ်ကိုးခြင်း တောင်းဆုပြည့်၍ နတ်ပူဇော်ခြင်း ဖုတ်တစ္ဆေအတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း မြေအိမ်၌နေ၍ သင်အပ်သော အတတ်ကို လေ့ကျင့်ခြင်း (ပဏ္ဍုက်ကို) ယောက်ျားဖြစ်စေခြင်း (ယောက်ျားကို) ပဏ္ဍုက်ဖြစ်စေခြင်း မြေကြွန်အတတ်ကိုလေ့ကျင့်ခြင်း ဆောက်လုပ်မည့် မြေရာ၌ အစီအရင်ပြုခြင်းခံတွင်းဆေးခြင်း ရေချိုးစေခြင်း မီးပူဇော်ခြင်း ပျို့အန်စေခြင်း ဝမ်းသက်စေခြင်း (သလိပ်စသည့်ဒေါသတို့ကို) အထက်သို့လှန်စေခြင်း အောက်သို့လျှောစေခြင်း ဦးခေါင်းမှ (သွေးစသော ဒေါသတို့ကို) ထွက်စေခြင်း နားဆီချက်ခြင်း မျက်စဉ်းဆီချက်ခြင်း နှာနှုတ်ခြင်း ထက်သော မျက်စဉ်းဆေးဖော်ခြင်း အေးသော မျက်စဉ်းဆေးဖော်ခြင်း တိမ်သလာကို ဆေးကုခြင်း ခွဲစိတ်ကုသခြင်း သူငယ်နာဆေးကုခြင်း မူလဆေးတို့ကို ပေးခြင်း အနာဆေးတို့ကို (ကပ်ခြင်း) ခွါခြင်း၊ ဤသည်တို့တည်း။

(ရဟန်းသည်) မှားသောအသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှရှောင်ကြဉ်၏။

လုလင် ထို့ပြင်လည်း အချို့သော အသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ယုံကြည်၍လှူသော သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို သုံးဆောင်ကြပြီးလျှင် မှားသောအသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သောဖီလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးကြ၏။ ဤသည်တို့ကား အဘယ်နည်း -

နတ်ကိုးခြင်း တောင်းဆုပြည့်၍ နတ်ပူဇော်ခြင်း။ပ။ အနာဆေးတို့ကို (ကပ်ခြင်း) ခွါခြင်း ဤသည်တို့တည်း။

ရဟန်းသည် ယင်းသို့ မှားသောအသက်မွေးမှုဖြစ်သော ဤသို့သော ဖီလာအတတ်ဖြင့် အသက်မွေးခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤသည်လည်း ထို (ရဟန်း)၏ သီလပေတည်း။

452. “Sa kho so [ayaṃ kho so (ka.)], māṇava, bhikkhu evaṃ sīlasampanno na kutoci bhayaṃ samanupassati, yadidaṃ sīlasaṃvarato. Seyyathāpi, māṇava, rājā khattiyo muddhāvasitto nihatapaccāmitto na kutoci bhayaṃ samanupassati, yadidaṃ paccatthikato. Evameva kho, māṇava, bhikkhu evaṃ sīlasampanno na kutoci bhayaṃ samanupassati, yadidaṃ sīlasaṃvarato. So iminā ariyena sīlakkhandhena samannāgato ajjhattaṃ anavajjasukhaṃ paṭisaṃvedeti. Evaṃ kho, māṇava, bhikkhu sīlasampanno hoti.

၄၅၂. “သ ခေါ သော [အယံ ခေါ သော (က.)]၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော န ကုတောစိ ဘယံ သမနုပဿတိ၊ ယဒိဒံ သီလသံဝရတော။ သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ရာဇေ ခတ္တိယော မုဒ္ဓါဝသိတ္တော နိဟတပစ္စာမိတ္တော န ကုတောစိ ဘယံ သမနုပဿတိ၊ ယဒိဒံ ပစ္စတ္တိကတော။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဧဝံ သီလသမ္ပန္နော န ကုတောစိ ဘယံ သမနုပဿတိ၊ ယဒိဒံ သီလသံဝရတော။ သော ဣမိနာ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော အဇ္ဈတ္တံ အနဝဇ္ဇသုခံ ပဋိသံဝေဒတိ။ ဧဝံ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု သီလသမ္ပန္နော ဟောတိ။

452. Indeed, young man, a bhikkhu thus endowed with morality encounters no danger in any way on account of his practice of morality. A sovereign, duly anointed and installed as a king after having defeated his enemies, can encounter no danger whatsoever from his enemies. In the same way, a

bhikkhu thus endowed with morality encounters no danger on account of his practice of morality in any way. That bhikkhu, possessing this group of ariyā morality, enjoys within himself happiness that is free from blame. Thus is a bhikkhu endowed with morality.

၄၅၂။ လုလင် စင်စစ်မှုကား ဤသို့ သီလနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုရဟန်းသည် ယင်းသို့ သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့် စပ်၍ မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မတွေ့မြင်ရ။ လုလင် အဘိသိက်သွန်းပြီးသော၊ ရန်သူကို ပယ်ပြီးသော မင်းသည် ရန်သူနှင့်စပ်၍ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကိုမတွေ့ မြင်ရသကဲ့သို့၊ ဤအတူ ဤသို့ သီလနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းသည် သီလစောင့်ထိန်းခြင်းနှင့်စပ်၍မည်သည့် အကြောင်းကြောင့်မျှ ဘေးကို မ

တွေ့မြင်ရ၊ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလက္ခန္ဓာနှင့်ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ အပြစ်ကင်းသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ လုလင် ရဟန်းသည်ဤသို့လျှင် သီလနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

453. “Ayaṃ kho so, māṇava, ariyo sīlakkhandho yassa so bhagavā vaṇṇavādī ahosi, yattha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi paṭiṭṭhāpesi. Atthi cevetha uttarikaraṇīya”nti.

“Acchariyaṃ, bho ānanda, abbhutaṃ, bho ānanda! So cāyaṃ, bho ānanda, ariyo sīlakkhandho paripuṇṇo, no aparipuṇṇo. Evaṃ paripuṇṇaṃ cāhaṃ, bho, ānanda, ariyaṃ sīlakkhandhaṃ ito bahiddhā aṅṅhesu samaṇabrāhmaṇesu na samanupassāmi. Evaṃ paripuṇṇaṅca, bho ānanda, ariyaṃ sīlakkhandhaṃ ito bahiddhā aṅṅhe samaṇabrāhmaṇā attani samanupasseyyuṃ, te tāvatakeneva attamanā assu – ‘alamettāvatā, katamettāvatā, anuppatto no sāmāṅgīattho, natthi no kiṅci uttarikaraṇīya’nti. Atha ca pana bhavaṃ ānando evamāha – ‘atthi cevetha uttarikaraṇīya’”nti [imassa anantaraṃ sī. pī. potthakesu “paṭhamabhāṇavāraṃ”ti pāṭho dissati].

၄၅၃. “အယံ ခေါ သော၊ မာဏဝ၊ အရိယော သီလက္ခန္ဓော ယဿ သော ဘဂဝါ ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ယတ္ထ စ ဣမံ ဇနတံ သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ အတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယ”န္တိ။

“အတ္ထရိယံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အဗ္ဘုတံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ သော စာယံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယော သီလက္ခန္ဓော ပရိပုဏ္ဏ ဧဝံ၊ နော အပရိပုဏ္ဏော။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏံ စာဟံ၊ ဘော၊ အာနန္ဒ၊ အရိယံ သီလက္ခန္ဓံ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု န သမနုပဿာမိ။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယံ သီလက္ခန္ဓံ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အတ္တနိ သမနုပဿေယျံ။ တေ တာဝတကေနေဝ အတ္တမနာ အဿု – ‘အလမေတ္တာဝ တာ၊ ကတမေတ္တာဝတာ၊ အနုပ္ပတ္တော နော သာမညတ္တော၊ နတ္ထိ နော ကိဉ္စိ ဥတ္တရိကရဏီယ”န္တိ။ အထ စ ပန ဘဝံ အာနန္ဒော ဧဝမာဟ – ‘အတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယ”န္တိ [ဣမဿ အနန္တရံ သီ. ပီ. ပေါတ္ထကေသု “ပဌမဘာ ဏဝါရံ”တိ ပါဌော ဒိဿတိ]။

453. Young man! the Bhagavā had words of praise for that group of ariyā morality, urging the people to take it upon themselves, dwell in it and become firmly established in it: This is the group of ariyā morality; but herein there are many higher

Wonderful, O Ānanda! Extraordinary, O Ānanda: That noble group of ariyā is not imperfect; it is full and complete. Ānanda! I never noticed any group of ariyā morality in any other samaṇas or brahmanas outside this Teaching.

O Ānanda! If other samaṇas and brahmaṇas see such noble group of ariyā morality in their inner selves, they would become satisfied and pleased even with this much of it. Satisfied

and pleased, they would have said: This much is adequate. With this much to do, all there is to be done is done. And we now have realized the advantages of being a samaṇa. We have no higher thing whatever to do beyond (observing the group of ariya morality). And yet, the Venerable Ānanda has said, “There

are many higher tasks to be done beyond (observing the group of ariya morality).”

၄၅၃။ လုလင် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် (သီလက္ခန္ဓာ) ကို ချီးကျူးလေ့ ရှိတော်မူ၏။ အကြင် (သီလက္ခန္ဓာ) ၌လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ဝင်စေတော်မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။ ထို မြတ်သော သီလက္ခန္ဓာကား ဤသည်ပင်တည်း။ သို့ရာတွင် ဤ (သာသနာတော်၌) ၌ (ဤသီလက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်ကား ရှိသေးသည်သာတည်း။

--

အံ့ဩဖွယ် ရှိပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ အသျှင်အာနန္ဒာထိုမြတ်သော သီလက္ခန္ဓာသည် မပြည့်စုံသည်မဟုတ် ပြည့်စုံပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည်ဤသို့ ပြည့်စုံသော သီလက္ခန္ဓာကို ဤ (သာသနာတော်မှ) အပ တစ်ပါးသောသမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ မမြင် (မတွေ့) ရပါ။ အသျှင်အာနန္ဒာ ဤသို့ပြည့်စုံသော မြတ်သော သီလက္ခန္ဓာကို ဤ (သာသနာတော်မှ) အပတစ်ပါးသောသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိတို့ (သန္တာန်) ၌ မြင် (တွေ့) ကုန်ငြားအံ့။ ထိုသူတို့သည် ထိုမျှလောက် ဖြင့်သာလျှင် ဝမ်းမြောက် ကျေနပ်နေ ကုန်ရာ၏။ "ဤမျှလောက်ဖြင့် ပြည့်စုံပြီ၊ ဤမျှလောက်ဖြင့် (ပြုဖွယ်ကိစ္စကို) ပြုပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းဖြစ် ကျိုးကို ရပြီ၊ (ဤသီလက္ခန္ဓာထက်) လွန်သောတစ်စုံတစ်ခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ငါတို့အား မရှိတော့ပြီ"ဟု (ဝမ်းမြောက်ကျေနပ် နေကုန်ရာ၏)။ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤ (သာသနာတော်) ၌ (ဤသီလက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်ကား ရှိသေးသည်သာတည်းဟု မိန့်တော်မူဘိ၏။

Samādhikkhandho သမာဓိက္ခန္ဓော
The Group of Concentration သမာဓိအစု

454. “Katamo pana so, bho ānanda, ariyo samādhikkhandho, yassa so bhavaṃ gotamo vaṇṇavādī ahosi, yattha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi patitṭhāpesi”ti?

“Kathañca, māṇava, bhikkhu indriyesu guttadvāro hoti? Idha, māṇava, bhikkhu cakkhunā rūpaṃ disvā na nimittaggāhī hoti nānubyañjanaggāhī; yatvādhikaraṇaṃ cakkhundriyaṃ asaṃvutaṃ viharantaṃ abhijjhādomanassā pāpakā akusalā dhammā anvāssaveyyuṃ tassa saṃvarāya paṭipajjati, rakkhati cakkhundriyaṃ, cakkhundriye saṃvaraṃ āpajjati. Sotena saddaṃ sutvā...pe... ghānena gandhaṃ ghāyitvā... jivhāya rasaṃ sāyitvā... kāyena

phoṭṭhabbaṃ phusitvā... manasā dhammaṃ viññāya na nimittaggāhī hoti
nānubyañjanaggāhī; yatvādhikaraṇamenamāṃ manindriyaṃ asaṃvutaṃ viharantaṃ
abhijjhādomanassā pāpakā akusalā dhammā anvāssaveyyuṃ tassa saṃvarāya paṭipajjati,
rakkhati manindriyaṃ, manindriye saṃvaraṃ āpajjati. So iminā ariyena indriyasaṃvarena
samannāgato ajjhattaṃ abyāsekasukhaṃ paṭisaṃvedeti. Evaṃ kho, māṇava, bhikkhu
indriyesu guttadvāro hoti.

၄၅၄. “ကတမော ပန သော၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယော သမာဓိက္ခန္ဓော၊ ယဿ သော ဘဝံ ဂေါတမော ဝဏ္ဏဝါဒီ
အဟောသိ၊ ယတ္ထ စ ဣမံ ဇနတံ သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသီ”တိ?

“ကထဉ္စ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓာရော ဟောတိ? ဣဓ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု၊ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသ္မာ န နိမိတ္တ
ဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ဗနဂ္ဂါဟီ; ယတွာဓိကရဏမေနံ စက္ခုန္ဒြိယံ အသံဝုတံ ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေမနဿာ ပါပ
ကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ စက္ခုန္ဒြိယံ၊ စက္ခုန္ဒြိယေ သံဝရံ အာ
ပဇ္ဇတိ။ သောတေန သဒ္ဓံ သုတွာ။ပေ။ ဃာနေန ဂန္တံ ဃာယိတွာ။ ဇိဝှာယ ရသံ သာယိတွာ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ
ဖုသိတွာ။ မနဿ ဓမ္မံ ဝိညာယ န နိမိတ္တဂ္ဂါဟီ ဟောတိ နာနုဗ္ဗနဂ္ဂါဟီ; ယတွာဓိကရဏမေနံ မနိန္ဒြိယံ အသံဝုတံ
ဝိဟရန္တံ အဘိဇ္ဈာဒေမနဿာ ပါပကာ အကုသလာ ဓမ္မာ အန္ဓာဿဝေယျံ၊ တဿ သံဝရာယ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ရက္ခတိ
မနိန္ဒြိယံ၊ မနိန္ဒြိယေ သံဝရံ အာပဇ္ဇတိ။ သော ဣမိနာ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္နာဂတော အဇ္ဈတ္တံ အဗျာ
သေကသုခံ ပဋိသံဝေဒေတိ။ ဧဝံ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု၊ ဣန္ဒြိယေသု ဂုတ္တဒ္ဓာရော ဟောတိ။

454. O Ānanda! the Venerable Gotama had words of praise for the group of ariyā concentration, and he caused the people to take it upon themselves, dwell in it, and become firmly established in it. What is that group of ariyā concentration?

Young man! How does a bhikkhu keep the sense doors guarded? Young man, in this world, whenever a bhikkhu sees a visible object with his eyes, he does not take in its appearance (such as a male or a female) nor its secondary details (such as shape of arms, legs, etc, or way of smiling, laughing, etc). For, if the faculty of sight is left unguarded, such depraved states of mind as covetousness and dissatisfaction stemming from that would overpower him as he fails to control his senses. So he sets himself to the task of guarding his faculty of sight, keeps watch on it and gains control over it.

Whenever he hears a sound with the ears whenever he smells an odour with his nose whenever he tastes a flavour with the tongue whenever he makes contact with the body whenever he cognizes a mind-object with the mind, he does not take in its appearance (such as male or female) nor its secondary details (such as shape of arms, legs, etc, or way of smiling, laughing, etc).

For, if the faculty of mind is left unguarded, such depraved states of mind as covetousness and dissatisfaction stemming from that would overpower him as he fails to control his senses. So he sets himself to the task of guarding his faculty of mind, keeps watch on it and gains control over it. And the bhikkhu, endowed with this ariya control of the sense-faculties, enjoys within himself happiness (unalloyed with defilements of the mind). In this way, young man, a bhikkhu keeps the sense doors guarded.

၄၅၄။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထို အသျှင်ဂေါတမသည် အကြင် (သမာဓိက္ခန္ဓာ) ကို ချီးကျူးလေ့ရှိ၏။ အကြင် (သမာဓိက္ခန္ဓာ) ဌ်လည်း ဤ လူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေ၏။ သက်ဝင်စေ၏။ တည်စေ၏။ ထိုမြတ်သောသမာဓိက္ခန္ဓာသည် အဘယ်ပါနည်း။

လုလင် ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဣန္ဒြေတို့၌ ပိတ်ထားသော တံခါးရှိသနည်း (ဣန္ဒြေတို့ကိုစောင့်စည်းသနည်း)။ လုလင် ဤလောက၌ ရဟန်းသည် မျက်စိဖြင့် အဆင်း 'ရူပါရုံ' ကို မြင်သော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေစသော အင်္ဂါ၊ ပုံးဟန်ရယ်ဟန်စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) စက္ခုဇ္ဈေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (စက္ခုဇ္ဈေကို မစောင့်စည်းခြင်း ဟူသော) အကြောင်းကြောင့် လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည် ထိုမစောင့်စည်းသူကို လိုက်၍နှိပ်စက်ကုန် ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုစက္ခုဇ္ဈေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ စက္ခုဇ္ဈေကိုစောင့်စည်း၏။ စက္ခုဇ္ဈေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

နားဖြင့် အသံ 'သဒ္ဓါရုံ' ကို ကြားသော်။ ပ။ နှာခေါင်းဖြင့် အနံ့ 'ဂန္ဓာရုံ' ကို နှိမ်သော်။ လျှာဖြင့် အရသာ 'ရသာရုံ' ကို လျက်သော်။ ကိုယ်ဖြင့် အတွေ့ 'ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ' ကို ထိသော်။ စိတ်ဖြင့် သဘော 'မဗ္ဗာရုံ' ကိုသိသော် (မိန်းမ ယောက်ျား စသော) သဏ္ဌာန်နိမိတ်ကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (လက်ခြေ စသော အင်္ဂါ ပြုံးဟန်ရယ်ဟန် စသော အမူအရာ) အမှတ်လက္ခဏာကို စွဲယူလေ့မရှိ၊ (အကယ်၍) မနိဇ္ဈေကို မစောင့်စည်းဘဲနေလျှင် ယင်း (မနိဇ္ဈေကို မစောင့်စည်းခြင်းဟူသော) အကြောင်းကြောင့် လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' နှလုံးမသာခြင်း 'ဒေါမနဿ' ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့သည်

--

ထိုမစောင့်စည်းသူကိုလိုက်၍ နှိပ်စက်ကုန်ရာ၏။ (ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည်) ထိုမနိဇ္ဈေကို စောင့်စည်းခြင်းငှါ ကျင့်၏။ မနိဇ္ဈေကိုစောင့်စည်း၏။ မနိဇ္ဈေ၌ စောင့်စည်းခြင်းသို့ ရောက်၏။

ထို (ရဟန်း) သည် ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေကို စောင့်စည်းခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ မိမိသန္တာန်၌ (ကိလေသာနှင့်) မရောသော ချမ်းသာကို ခံစား၏။ လုလင် ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် ဣန္ဒြေတို့၌ပိတ်ထား သော တံခါးရှိပေ၏ (ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်စည်းပေ၏)။

455. “Kathañca, māṇava, bhikkhu satisampajaññaena samannāgato hoti? Idha, māṇava, bhikkhu abhikkante paṭikkante sampajānakārī hoti, ālokite vilokite sampajānakārī hoti, samiñjite pasārite sampajānakārī hoti, saṅghāṭipattacīvaradhāraṇe sampajānakārī hoti, asite pīte khāyite sāyite sampajānakārī hoti, uccārapassāvakamme sampajānakārī hoti, gate ṭhite nisinne sutte jāgarite bhāsīte tuṇhībhaṇe sampajānakārī hoti. Evaṃ kho, māṇava, bhikkhu satisampajaññaena samannāgato hoti.

၄၅၅. “ကထဉ္စ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု သတိသမ္ပဇဉေန သမန္နာဂတော ဟောတိ? ဣဓ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ ပ ဋိက္ကန္တေ သမ္ပဇနကာရီ ဟောတိ။ အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇနကာရီ ဟောတိ။ သမိဉ္စိတေ ပသာရိ တေ သမ္ပဇနကာရီ ဟောတိ။ သင်္ဃာဋိပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္ပဇနကာရီ ဟောတိ။ အသိတေ ပိတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇနကာရီ ဟောတိ။ ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္ပဇနကာရီ ဟောတိ။ ဂတေ ဌိတေ နိသိန္နေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇနကာရီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု သတိသမ္ပဇဉေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။

455. Young man! In this world how is a bhikkhu endowed with mindfulness and clear comprehension? A bhikkhu keeps himself completely aware in moving forwards or back; keeps himself completely aware in looking forward or sideways; keeps himself completely aware in carrying or wearing the great robe (i.e the double-layered robe), alms-bowl and the (other) two robes; keeps himself completely aware in eating, drinking, chewing and savouring (food and beverages); keeps himself completely aware in urinating and defecating; keeps himself completely aware, in walking, standing, sitting, falling asleep, waking, speaking and observing silence. Thus, young man, is a bhikkhu endowed with mindfulness and clear comprehension.

၄၅၅။ လုလင် ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပဇဉ်' နှင့်ပြည့်စုံသနည်း။ လုလင် ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တက်ရာ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရုကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုက္ခံ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာသောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ ဆင်ခြင် လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက်ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက်ပြုလေ့ရှိ၏။ လုလင် ရဟန်းသည် ဤသို့လျှင် အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပဇဉ်' နှင့်ပြည့်စုံပေ၏။

456. “Kathañca, māṇava, bhikkhu santuṭṭho hoti? Idha, māṇava, bhikkhu santuṭṭho hoti kāyaparihārikena cīvarena kucchiparihārikena piṇḍapātena. So yena yeneva pakkamati, samādāyeva pakkamati. Seyyathāpi, māṇava, pakkhī sakuṇo yena yeneva ḍeti, sapattabhārova ḍeti ; evameva kho, māṇava, bhikkhu santuṭṭho hoti kāyaparihārikena cīvarena kucchiparihārikena piṇḍapātena. So yena yeneva pakkamati, samādāyeva pakkamati. Evaṃ kho, māṇava, bhikkhu santuṭṭho hoti.

၄၅၆. “ကထဉ္စ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု သန္တုတ္တော ဟောတိ? ဣဓ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု သန္တုတ္တော ဟောတိ ကာယပရိဟာရိ ကေန စီဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဍပါတေန။ သော ယေန ယေနဝ ပက္ကမတိ၊ သမာဒာယေဝ ပက္ကမတိ။ သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပက္ခိ သကုဏော ယေန ယေနဝ ခေတိ၊ သပတ္တဘာရောဝ ခေတိ ; ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏ ဝ၊ ဘိက္ခု သန္တုတ္တော ဟောတိ ကာယပရိဟာရိကေန စီဝရေန ကုစ္ဆိပရိဟာရိကေန ပိဏ္ဍပါတေန။ သော ယေန ယေနဝ ပက္ကမတိ၊ သမာဒာယေဝ ပက္ကမတိ။ ဧဝံ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု သန္တုတ္တော ဟောတိ။

456. Young man! How does a bhikkhu become contented? In this Teaching, young man, a bhikkhu remains contented with robes just sufficient to protect his body and with food just sufficient to sustain him. Wherever he goes, that bhikkhu carries with him only his (requisites). Wherever a winged bird-flies, it flies only with its burden of wings. In the same way, young man, a bhikkhu is content with his robes that protect his body and his food that sustains him. Wherever he goes, he carries with him only his (requisites). Thus, young man, does a bhikkhu remain contented.

၄၅၆။ လုလင် ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ရောင့်ရဲလွယ်သနည်း။ လုလင် ဤသာသနာတော်၌ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့်၊ ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်းသည် သွား လေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့် အတူပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာရှိသဖြင့်) တစ်ပါတည်း ယူပြီးဖြစ်၍သာလျှင် သွား၏။ လုလင် အတောင်ရှိသော ငှက်သည် ပျံလေရာရာသို့ မိမိအတောင်သာ ဝန်ရှိသည်ဖြစ်၍ပျံသကဲ့သို့၊ လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ကိုယ်ကို မျှတစေနိုင်ရုံသော သင်္ကန်းဖြင့် ဝမ်းကို မျှတစေနိုင်ရုံသော ဆွမ်းဖြင့် ရောင့်ရဲ၏။ ထိုရဟန်း သည် သွားလေရာရာသို့ (ကိုယ်နှင့် အတူပါမြဲ ပရိက္ခရာမျှသာ ရှိသဖြင့်) တစ်ပါတည်း ယူပြီး ဖြစ်၍သာလျှင် သွား၏။ လုလင် ရဟန်းသည်ဤသို့လျှင် ရောင့်ရဲလွယ်ပေ၏။

457. “So iminā ca ariyena sīlakkhandhena samannāgato, iminā ca ariyena indriyasaṃvarena samannāgato, iminā ca ariyena satisampajaññaṃ samannāgato, imāya ca ariyāya santuṭṭhiyā samannāgato vivittaṃ senāsanaṃ bhajati araññaṃ rukkhamaṇḍapaṃ pabbataṃ kandaraṃ giriguhaṃ susānaṃ vanapatthaṃ abbhokāsaṃ palālapuñjaṃ. So pacchābhattaṃ piṇḍapātappaṭikkanto nisīdati pallaṅkaṃ ābhujitvā, ujum kāyaṃ paṇidhāya, parimukhaṃ satiṃ upaṭṭhapetvā.

၄၅၇. “သော ဣမိနာ စ အရိယေန သီလက္ခန္ဓေန သမန္နာဂတော၊ ဣမိနာ စ အရိယေန ဣန္ဒြိယသံဝရေန သမန္နာဂတော၊ ဣမိနာ စ အရိယေန သတိသမ္ပပေနေ သမန္နာဂတော၊ ဣမာယ စ အရိယာယ သန္တုပ္ပါယာ သမန္နာဂတော ဝိဝိတ္တံ သေနာသနံ ဘဇေတိ အရညံ ရက္ခမူလံ ပဗ္ဗတံ ကန္တရံ ဂိရိဂဟံ သုသာနံ ဝနပတ္တံ အဟ္လောကာသံ ပလာလပုဉ္ဇံ။ သော ပစ္ဆိမတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပုဉ္ဇိက္ကန္တော နိဿိဒတိ ပလ္လင်္ကံ အာဘုဇိတ္တာ၊ ဥဇုံ ကာယံ ပဏိဓာယ၊ ပရိမုခံ သတိံ ဥပဋ္ဌပေတွာ။

457. Then, that bhikkhu, endowed with the noble group of ariya morality this ariya self-control, this ariya mindfulness and clear comprehension, and this ariyā contentedness, chooses for habitation a lonely spot in the woods, or at the foot of a tree, or on a hill-side, or in a gully or in a mountain cave, or in a cemetery, or in a thicket, or in an open plain, or on a heap of straw. Returning from the round of alms and having had his meal, he sits down cross-legged and upright and establishes mindfulness in meditation.

၄၅၇။ ထိုရဟန်းသည် ဤမြတ်သော သီလက္ခန္ဓာ 'သီလအစု' နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော အောက်မေ့ခြင်း 'သတိ' ဆင်ခြင်ခြင်း 'သမ္ပပေ' နှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ဤမြတ်သော ရောင့်ရဲခြင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ တော၊ သစ်ပင်ရင်း၊ တောင်၊ ချောက်၊ တောင်ခေါင်း၊ သင်းချိုင်း၊ တောအုပ်၊ လွင်ပြင်၊ ကောက်ရိုးပုံ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို ဗိုဝေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဆွမ်းခံရာမှ ပြန်ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက်ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ဖြောင့်မတ်စွာ ထား၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့ ရှေးရှု သတိကို ဖြစ်စေလျက်ထိုင်၏။

458. “So abhijjham loke pahāya vigatābhijjhena cetasā viharati abhijjhāya cittaṃ parisodheti. Byāpādapadosaṃ pahāya abyāpannacitto viharati sabbapāṇabhūtahitānukampī byāpādapadosā cittaṃ parisodheti. Thinamiddham pahāya vigatathinamiddho viharati ālokasaññī sato sampajāno, thinamiddhā cittaṃ parisodheti. Uddhaccakukkuccam pahāya anuddhato viharati ajjhataṃ vūpasantacitto uddhaccakukkuccā cittaṃ parisodheti. Vicikiccham pahāya tiṇṇavicikicchho viharati akathamkathī kusalesu dhammesu, vicikicchāya cittaṃ parisodheti.

၄၅၈. “သော အဘိဇ္ဈံ လောကေ ပဟာယ ဝိဂတာဘိဇ္ဈေန စေတသာ ဝိဟရတိ အဘိဇ္ဈာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဗျာပါဒပဒေသံ ပဟာယ အဗျာပန္နစိတ္တော ဝိဟရတိ သဗ္ဗပါဏဘူတဟိတာနုကမ္ပိ ဗျာပါဒပဒေသာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ထိနမိဒ္ဓံ ပဟာယ ဝိဂတထိနမိဒ္ဓေါ ဝိဟရတိ အာလောကသညီ သတော သမ္ပဇာနေ၊ ထိနမိဒ္ဓံ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စံ ပဟာယ အနုဒ္ဓတော ဝိဟရတိ အဇ္ဈတ္တံ ဂူပသန္တစိတ္တော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စာ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဟာယ တိဏ္ဍဝိစိကိစ္ဆော ဝိဟရတိ အကထံကထီ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ဝိစိကိစ္ဆာယ စိတ္တံ ပရိသောဓေတိ။

458. Then, that bhikkhu dissociates himself from coveting the world (of the five aggregates of clinging) and abides with his mind free from covetousness, thereby cleansing himself of covetousness altogether. He dissociates himself from ill-will, abides with his mind free from ill-will, and develops goodwill towards all living beings, thereby cleansing himself of ill-will altogether. He dissociates himself from sloth and torpor, abides with his mind free from sloth and torpor with clear perception of, mindfulness and comprehension, thereby cleansing himself of sloth and torpor altogether. He dissociates himself from restlessness and worry, abides with his mind in calmness within thereby cleansing himself of restlessness and worry altogether. He dissociates himself from doubt, abides with his mind free from doubt, and does not waver in (his faith) in meritorious dhamma, thereby cleansing himself of doubt altogether.

၄၅၈။ ထိုရဟန်းသည် (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးဟူသော) လောက၌ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကို ပယ်၍လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' ကင်းသော စိတ်ဖြင့် နေ၏။ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း 'အဘိဇ္ဈာ' မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ်စေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသကို ပယ်၍ မပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွားကို လိုလားလျက် နေ၏။ ပျက်စီးစေလိုသော ဒေါသမှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ လေးလံ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိန မိဒ္ဓ' ကို ပယ်၍ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ ကင်းသည် ဖြစ်၍အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် အလင်းရောင်ကို မှတ်ခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ လေးလံထိုင်းမှိုင်းခြင်း 'ထိနမိဒ္ဓ' မှ စိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' ကို ပယ်၍ မိမိသန္တာန်၌ ငြိမ်းအေးသော စိတ်ရှိသည် ဖြစ်၍မပျံ့လွင့်သည် ဖြစ်၍ နေ၏။ ပျံ့လွင့်ခြင်း 'ဥဒ္ဓစ္စ' နောင်တတစ်ဖန် ပူပန်ခြင်း 'ကုက္ကုစ္စ' မှစိတ်ကို စင်ကြယ်စေ၏။ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို ပယ်၍ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' ကို လွန်မြောက်သည်ဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့၌ သို့လော သို့လော မရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ ယုံမှားခြင်း 'ဝိစိကိစ္ဆာ' မှ စိတ်ကိုစင်ကြယ်စေ၏။

459. “Seyyathāpi, māṇava, puriso iṇaṃ ādāya kammante payojeyya. Tassa te kammantā samijjheyyaṃ. So yāni ca porāṇāni iṇamūlāni tāni ca byantiṃ kareyya, siyā cassa uttariṃ avasiṭṭhaṃ dārabharaṇāya. Tassa evamassa – ‘ahaṃ kho pubbe iṇaṃ ādāya kammante payojesiṃ . Tassa me te kammantā samijjhiṃsu. Sohaṃ yāni ca porāṇāni iṇamūlāni tāni ca byantiṃ akāsiṃ, atthi ca me uttariṃ avasiṭṭhaṃ dārabharaṇāyā’ti. So tatonidānaṃ labhetha pāmojjaṃ, adhigaccheyya somanassaṃ.

၄၅၉. “သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော ဣဏံ အာဒာယ ကမ္မန္တေ ပယောဇေယျ။ တဿ တေ ကမ္မန္တာ သမိဇ္ဈေယျ။ သော ယာနိ စ ပေါရာဏာနိ ဣဏမူလာနိ တာနိ စ ဗျန္တိ ကရေယျ။ သိယာ စဿ ဥတ္တရိ အဝသိဋ္ဌိ အရဘရဏာယ။ တဿ ဧဝမဿ – ‘အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ ဣဏံ အာဒာယ ကမ္မန္တေ ပယောဇေသိ ။ တဿ မေ တေ ကမ္မန္တာ

သမိဇ္ဈိသု။ သောဟံ ယာနိ စ ပေါရာဏာနိ ဣဏမူလာနိ တာနိ စ ဗျန္တိ အကာသိ၊ အတ္ထိ စ မေ ဥတ္တရိ အဝသိဋ္ဌံ အာရတရဏာယာ’တိ။ သော တတောနိဒ္ဓာနံ လဘေထ ပါမောဇ္ဇံ၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿံ။

459. Young man! take the example of a man who did business with borrowed money. As his business prospered, he paid up his old debts. He also acquired profit with which he could maintain his family. Then it occurred to him thus:

"Formerly I worked on borrowed money. Now my business has prospered. I have paid up my old debts and acquired profit with which I could maintain my family."

Free from debt, that man became pleased and delighted.

၄၅၉။ လုလင် ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင်ရာ၏။ ထိုသူ၏အလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးကုန်ရာ၏။ ထိုသူသည် အဟောင်းဖြစ်သော ကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ရာ၏။ ထိုသူ အား သားမယားကျွေးမွေးရန် အလို့ငှါ အမြတ်လည်း ကျန်ရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏ -

"ငါသည် ရှေးက ကြွေးယူ၍ အလုပ်တို့ကို လုပ်ကိုင်ခဲ့၏။ ထိုငါ၏ အလုပ်တို့သည် ဖွံ့ဖြိုးခဲ့ကုန်၏။ ငါသည် အဟောင်းဖြစ်သော ကြွေးရင်းတို့ကိုလည်း ဆပ်ခဲ့ရ၏။ ငါ့အား သားမယားကျွေးမွေးရန် အလို့ငှါအမြတ်လည်း ကျန်သေး၏"ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (ကြွေးကင်းခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ရောက်ရာ၏။

460. "Seyyathāpi, māṇava, puriso ābādhiko assa dukkhito bāḥhagilāno; bhattañcassa nacchādeyya, na cassa kāye balamattā. So aparena samayena tamhā ābādhā mucceyya, bhattañcassa chādeyya, siyā cassa kāye balamattā. Tassa evamassa – ‘ahaṃ kho pubbe ābādhiko ahoṣiṃ dukkhito bāḥhagilāno, bhattañca me nacchādesi, na ca me āsi kāye balamattā. Somhi etarahi tamhā ābādhā mutto bhattañca me chādeti, atthi ca me kāye balamattā’ti. So tatonidānaṃ labhetha pāmojjaṃ, adhigaccheyya somanassaṃ.

၄၆၀. “သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော အာဗာဓိကော အဿ ဒုက္ခိတော ဗာဠဂီလာနော; ဘတ္တဉ္ဇဿ နန္တာဒေယျ၊ န စဿ ကာယေ ဗလမတ္တာ။ သော အပရေန သမယေန တမှာ အာဗာဓာ မုစ္ဆေယျ၊ ဘတ္တဉ္ဇဿ ဆာဒေယျ၊ သိယာ စဿ ကာယေ ဗလမတ္တာ။ တဿ ဧဝမဿ – ‘အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ အာဗာဓိကော အဟောသိ ဒုက္ခိတော ဗာဠဂီလာနော၊ ဘတ္တဉ္ဇ မေ နန္တာဒေသိ၊ န စ မေ အာသိ ကာယေ ဗလမတ္တာ။ သောမှိ ဧတရဟိ တမှာ အာဗာဓာ မုတ္တော ဘတ္တဉ္ဇ မေ ဆာဒေတိ၊ အတ္ထိ စ မေ ကာယေ ဗလမတ္တာ’တိ။ သော တတောနိဒ္ဓာနံ လဘေထ ပါမောဇ္ဇံ၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿံ။

460. young man, take another example, that of a man, afflicted with disease, suffering pain, extremely ill and having no appetite and losing physical strength. Afterwards, he recovered from illness. His appetite returned and he gained his physical strength. then he said to himself thus:

Formely, I was afflicted with disease, suffering pain, extremely ill, and losing appetite and physical strength. Now I have recovered from illness; My appetite returned and I have regained my physical strength.”

Having recovered from illness, that man became pleased and delighted.

၄၆၀။ လူလင် ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲနိပ်စက်ခံရသော ပြင်းစွာမကျန်းမာသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူ၌ ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ်မရှိရာ၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်၌အားလည်း မရှိရာ၊ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ရာ၏။ ထိုသူသည် ထမင်းကိုလည်းစားလိုစိတ် ရှိရာ၏။ ထိုသူ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း ရှိရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏ -

"ငါသည် ရှေး၌ အနာရောဂါရှိသော ဆင်းရဲနိပ်စက်ခံရသော ပြင်းစွာ မကျန်းမာသောသူ ဖြစ်ခဲ့၏။ ငါ၌ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ် မရှိခဲ့၊ ငါ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း မရှိခဲ့၊ ထိုငါသည် ယခုအခါထိုအနာရောဂါမှ လွတ်ခဲ့၏။ ငါ၌ ထမင်းကိုလည်း စားလိုစိတ် ရှိ၏။ ငါ၏ ကိုယ်၌ အားလည်း ရှိ၏"ဟုအကြံ ဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (အနာကင်းခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ရောက်ရာ၏။

461. “Seyyathāpi, māṇava, puriso bandhanāgāre baddho assa. So aparena samayena tamhā bandhanāgārā mucceyya sotthinā abbhayena, na cassa kiñci bhogānaṃ vayo. Tassa evamassa – ‘ahaṃ kho pubbe bandhanāgāre baddho ahosiṃ. Somhi etarahi tamhā bandhanāgārā mutto sotthinā abbhayena, natthi ca me kiñci bhogānaṃ vayo’ti. So tatonidānaṃ labhetha pāmojjaṃ, adhigaccheyya somanassaṃ.

၄၆၁. “သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော ဗန္ဓနာဂါရေ ဗဒ္ဓေါ အဿ။ သော အပရေန သမယေန တမှာ ဗန္ဓနာဂါရ မုစ္ဆေယျ သောတ္တိနာ အဗ္ဘယေန၊ န စဿ ကိဉ္စိ ဘောဂါနံ ဝယော။ တဿ ဧဝမဿ - ‘အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ ဗန္ဓနာဂါရေ ဗဒ္ဓေါ အဟောသိ။ သောမိ တေရဟိ တမှာ ဗန္ဓနာဂါရ မုတ္တော သောတ္တိနာ အဗ္ဘယေန၊ နတ္ထိ စ မေ ကိဉ္စိ ဘောဂါနံ ဝယော’တိ။ သော တတောနိဒာနံ လဘေထ ပါမောဇ္ဇံ၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿ။

461. Young man! take another example, that of a man confined in prison. Later he was released from prison, safe and sound, without losing any property. Then it occurred to him thus:

"Formely I was confind in prison. Now I have been released from prison, safe and sound without losing any property.”

Released from prison, that man became pleased and delighted.

၄၆၁။ လုလင် ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား နောင်အိမ်၌ နောင်ဖွဲ့ခံရသော ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုနောင်အိမ်မှ ဘေးကင်းလျက် ချမ်းသာစွာ လွတ်ရာ၏။ ထိုသူအား စည်းစိမ်လည်း အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်း မရှိရာ၊ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏ -

"ငါသည် ရှေးက နောင်အိမ်၌ နောင်ဖွဲ့ခံခဲ့ရ၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုနောင်အိမ်မှ ဘေးကင်း လျက်ချမ်းသာစွာ လွတ်ခဲ့ရ၏။ ငါ့အား စည်းစိမ်လည်း အနည်းငယ်မျှ ပျက်စီးခြင်း မရှိ"ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (နောင်အိမ်မှလွတ်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်း သို့ရောက် ရာ၏။

462. “Seyyathāpi, māṇava, puriso dāso assa anattādhīno parādhīno na yena kāmamaṅgamo. So aparena samayena tamhā dāsabyā mucceyya, attādhīno aparādhīno bhujisso yena kāmamaṅgamo. Tassa evamassa – ‘ahaṃ kho pubbe dāso ahosiṃ anattādhīno parādhīno na yena kāmamaṅgamo. Somhi etarahi tamhā dāsabyā mutto attādhīno aparādhīno bhujisso yena kāmamaṅgamo’ti. So tatonidānaṃ labhetha pāmojjaṃ, adhigaccheyya somanassaṃ.

၄၆၂. “သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော ဒာသော အဿ အနတ္တာဓိနော ပရာဓိနော န ယေနကာမံဂမော။ သော အပရေန သမယေန တမှာ ဒာသဗျာ မုစ္ဆေယျ၊ အတ္တာဓိနော အပရာဓိနော ဘုဇိသော ယေနကာမံဂမော။ တဿ ဧဝမဿ – ‘အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ ဒာသော အဟောသိ’ အနတ္တာဓိနော ပရာဓိနော န ယေနကာမံဂမော။ သော မိ ဧတရဟိ တမှာ ဒာသဗျာ မုတ္တော အတ္တာဓိနော အပရာဓိနော ဘုဇိသော ယေနကာမံဂမော’တိ။ သော တ တောနိဒာနံ လဘေထ ပါမောဇ္ဇံ၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿ။

462. Young man, take another example, that of a slave who was not his own master but subject to another, unable to go about as he pleased. Later, he was freed from slavery, becoming once again his own master, and able to go about as he pleased. Then it occurred to him thus:

"Formerly I was a slave, not my own master but subject to another, unable to go about as I pleased. Now I have been freed from slavery, becoming once again my own master, not subject to another, and able to go about as I pleased."

Becoming free, that man became pleased and delighted.

၄၆၂။ လုလင် ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား (မိမိကိုယ်ကို) မိမိ မစိုးပိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ စိုးပိုင်သောအလိုရှိရာသို့ မ သွားနိုင်သော ကျွန်ယောက်ျားသည် ရှိရာ၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌ ထိုကျွန်အဖြစ်မှလွတ်ရာ၏။ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိ စိုးပိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ သွားနိုင်သောလွတ်လပ်သူ ဖြစ်ရာ၏။ ထိုသူအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏ -

"ငါသည် ရှေးက (မိမိကိုယ်ကို) မိမိ မစိုးပိုင်သော သူတစ်ပါးတို့ စိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့သွားနိုင်သော ကျွန် ဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုငါသည် ယခု ထိုကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်ခဲ့၏။ (မိမိကိုယ်ကို) မိမိ စိုးပိုင်သောသူတစ်ပါးတို့ မစိုးပိုင်သော အလိုရှိရာသို့ သွားနိုင်သော လွတ်လပ်သူ ဖြစ်၏"ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (လွတ်လပ်သူ ဖြစ်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက် ရာ၏။

463. "Seyyathāpi, māṇava, puriso sadhano sabhogo kantāraddhānamaggaṃ paṭipajjeyya dubbhikkhaṃ sappaṭibhayaṃ. So aparena samayena taṃ kantāraṃ nitthareyya, sotthinā gāmantaṃ anupāpuṇeyya khemaṃ appaṭibhayaṃ. Tassa evamassa – ‘ahaṃ kho pubbe sadhano sabhogo kantāraddhānamaggaṃ paṭipajjiṃ dubbhikkhaṃ sappaṭibhayaṃ. Somhi etarahi kantāraṃ nitthiṇṇo, sotthinā gāmantaṃ anupatto khemaṃ appaṭibhaya’nti. So tatonidānaṃ labhetha pāmojjaṃ, adhigaccheyya somanassaṃ.

၄၆၃. “သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော သဓနော သဘောဂေါ ကန္တာရဒွါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇေယျ ဒုတ္တိက္ခံ သပ္ပဋိဘယံ။ သော အပရေန သမယေန တံ ကန္တာရံ နိတ္ထရေယျ၊ သောတ္တိနာ ဂါမန္တိ အနုပါပုဏေယျ ခေမံ အပ္ပဋိဘယံ။ တဿ ဧဝမဿ – ‘အဟံ ခေါ ပုဗ္ဗေ သဓနော သဘောဂေါ ကန္တာရဒွါနမဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ ဒုတ္တိက္ခံ သပ္ပဋိဘယံ။ သောမိ ဧတရဟိ ကန္တာရံ နိတ္တိဏ္ဏော၊ သောတ္တိနာ ဂါမန္တိ အနုပ္ပတ္တော ခေမံ အပ္ပဋိဘယံ’န္တိ။ သော တတောနိဒ္ဓာနံ လဘေထ ပါမော ဇ္ဇံ၊ အဓိဂစ္ဆေယျ သောမနဿ။

463. Young man, take another example, that of a man, who carrying all his treasures and wealth, travelled on a long, difficult and dangerous journey where the threat of famine was present. Later, he completed that difficult journey and arrived safely at a village where there was peace and security. Then it occurred to him thus:

"Formerly I travelled on a long, difficult and dangerous journey where the threat of famine was present. Now I have completed that difficult journey and arrived safely at the village where there is peace and security."

Having come to safety, that man became pleased and delighted.

၄၆၃။ လုလင် ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် အစာခေါင်းပါးသော ဘေးရန်ရှိသောရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာအသုံးအဆောင်နှင့်တကွ သွားရောက်၏။ ထိုသူသည် နောင်အခါ၌

--

ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ လွန်မြောက်၍ ငြိမ်းချမ်းသော ဘေးမရှိသော ရွာသို့ ရောက်ရာ၏။ ထိုသူအားဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏ -

"ငါသည် ရှေးက အစာခေါင်းပါးသော ဘေးရန်ရှိသော ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကို ဥစ္စာအသုံး အဆောင်နှင့်တကွ သွားခဲ့၏။ ထိုငါသည် ယခုအခါ ထိုခရီးခဲကို ချမ်းသာစွာ လွန်မြောက်၍ ငြိမ်းချမ်းသောဘေးမရှိသော ရွာသို့ ရောက်၏"ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

ထိုသူသည် ထို (ငြိမ်းချမ်းရာသို့ ရောက်ခြင်း) အကြောင်းကြောင့် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရရာ၏။ ဝမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရာ၏။

464. "Evameva kho, māṇava, bhikkhu yathā iṇaṃ yathā rogaṃ yathā bandhanāgāraṃ yathā dāsabyaṃ yathā kantāradhānamaggaṃ, evaṃ ime pañca nīvaraṇe appahīne attani samanupassati.

၄၆၄. “ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ယထာ ဣဏံ ယထာ ရောဂံ ယထာ ဗန္ဓနာဂါရံ ယထာ အာသယံ ယထာ ကန္တာရဒွါနမဂ္ဂံ၊ ဧဝံ ဣမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ အပ္ပဟီနေ အတ္တနိ သမနုပဿတိ။

464. Young man, a bhikkhu, clearly sees the five hindrances that have not been got rid of from within himself as indebtedness, disease, imprisonment, enslavement and a difficult and dangerous journey.

၄၆၄။ လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ကြွေးကွဲသို့ အနာရောဂါကွဲသို့ နှောင်အိမ်ကွဲသို့ ကျွန်အဖြစ်ကွဲသို့ ရှည်ဝေးသော ခရီးခဲကွဲသို့ မိမိ၌ မပယ်ရသေးကုန်သော ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရား ငါးပါးတို့ကို ကောင်းစွာ မြင်၏။

465. "Seyyathāpi, māṇava, yathā āṇaṇyaṃ yathā ārogyaṃ yathā bandhanāmokkhaṃ yathā bhujissaṃ yathā khemantabhūmiṃ. Evameva bhikkhu ime pañca nīvaraṇe pahīne attani samanupassati.

၄၆၅. “သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ယထာ အာဏဏျံ ယထာ အာရောဂျံ ယထာ ဗန္ဓနာမောက္ခံ ယထာ ဘုဒ္ဓိဿံ ယထာ ခေမန္တဘူမိံ။ ဧဝမေဝ ဘိက္ခု ဣမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟီနေ အတ္တနိ သမနုပဿတိ။

465. Young man, a bhikkhu, clearly sees the discarding of the five hindrances from within himself as gaining freedom from indebtedness, disease, imprisonment, enslavement and as reaching a place of safety.

၄၆၅။ လုလင် ကြွေးကင်းခြင်းကွဲသို့ အနာရောဂါကင်းခြင်းကွဲသို့ နှောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်းကွဲသို့ လွတ်လပ်သူဖြစ်ခြင်းကွဲသို့ ငြိမ်းချမ်းရာအရပ်သို့ ရောက်ခြင်းကွဲသို့ လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် မိမိ၌ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာ မြင်၏။

466. “Tassime pañca nīvaraṇe pahīne attani samanupassato pāmojjaṃ jāyati, pamuditassa pīti jāyati, pītimanassa kāyo passambhati, passaddhakāyo sukhaṃ vedeti, sukhino cittaṃ samādhīyati.

၄၆၆. “တသိမေ ပဉ္စ နီဝရဏေ ပဟီနေ အတ္တနိ သမနုပဿတော ပါမောဇ္ဇံ ဇာယတိ၊ ပမုဒိတဿ ပီတိ ဇာယတိ၊ ပီတိမနဿ ကာယော ပဿမ္ဘတိ၊ ပဿဒ္ဓကာယော သုခံ ဝေဒေတိ၊ သုခိနော စိတ္တံ သမာဓိယတိ။

466. That bhikkhu, who clearly sees that the five hindrances have been got rid of from within himself becomes pleased. Being pleased there arises delightful satisfaction (Pīti) and the delighted mind of the bhikkhu generates calm. The bhikkhu who enjoys calmness of the body experiences bliss (sukha). Being blissful, his mind gains concentration.

၄၆၆။ မိမိ၌ ဤအပိတ်အပင် 'နီဝရဏ' တရားငါးပါး ပယ်ပြီးဖြစ်သည်ကို ကောင်းစွာမြင်သောထိုရဟန်းအား ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်သော ရဟန်းအား နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' သည် ဖြစ်၏။ နှစ်သိမ့်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်း၏ ကိုယ်သည် ငြိမ်းအေး၏။ ငြိမ်းအေးသော ကိုယ်ရှိသော ရဟန်းသည် ချမ်းသာကို ခံစား၏။ ချမ်းသာသော ရဟန်း၏ စိတ်သည် တည်ကြည်၏။

The First Jhāna ပဌမဈာန်

467. “So vivicceva kāmehi vivicca akusalehi dhammehi savitakkaṃ savicāraṃ vivekajena pītisukhaṃ paṭhamam jhānaṃ upasampajja viharati. So imameva kāyaṃ vivekajena pītisukhena abhisandeti parisandeti paripūreti parippharati, nāssa kiñci sabbāvato kāyassa vivekajena pītisukhena apphūtaṃ hoti.

“Seyyathāpi, māṇava, dakkho nhāpako vā nhāpakantevāsī vā kaṃsathāle nhānīyacuṇṇāni ākiritvā udakena paripp hosakam paripp hosakam sandeyya. Sāyam nhānīyapiṇḍi snehānugatā snehaparetā santarabāhirā phuṭṭā snehena, na ca paggharaṇī. Evameva kho, māṇava, bhikkhu imameva kāyaṃ vivekajena pītisukhena abhisandeti parisandeti paripūreti parippharati, nāssa kiñci sabbāvato kāyassa vivekajena pītisukhena apphūtaṃ hoti. Yampi, māṇava, bhikkhu vivicceva kāmehi vivicca akusalehi dhammehi savitakkaṃ savicāraṃ vivekajam pītisukham paṭhamam jhānam upasampajja viharati. So imameva kāyaṃ vivekajena pītisukhena abhisandeti parisandeti paripūreti parippharati, nāssa kiñci sabbāvato kāyassa vivekajena pītisukhena apphūtaṃ hoti. Idampissa hoti samādhismim.

၄၆၇. “သော ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။

“သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ဒက္ခေါ နှာပကော ဝါ နှာပကန္တေဝါသီ ဝါ ကံသထာလေ နှာနိယစုဏ္ဏာနိ အာကိရိတွာ ဥဒကေန ပရိပ္ပေသကံ ပရိပ္ပေသကံ သန္ဓေယျ။ သာယံ နှာနိယပိဏ္ဏိ သေဟာနုဂတာ သေဟပရေတာ သန္တရဗာဟိရာ ဗုဋ္ဌာ သေဟေန၊ န စ ပဏ္ဍရဏီ။ ဇဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဝိဝိဇ္ဇေဝ ကာမေဟိ ဝိဝိဇ္ဇ အကုသလေဟိ ဓမ္မေဟိ သဝိတက္ကံ သဝိစာရံ ဝိဝေကဇံ ပီတိသုခံ ပဌမံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပရတိ။ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ဝိဝေကဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သမာဓိသ္မိ။

467. Being detached from sensual pleasures and demeritorious factors, that bhikkhu achieves and remains in the first jhāna which is accompanied by initial application of the mind (vitakka) and sustained application of the mind (vicāra) and which has delightful satisfaction (Pīti) and bliss (sukha):

which are born of detachment from the hindrances (nīvaraṇa). He soaks, drenches, fills up and gets his body permeated his body with pīti and sukha, which are born of detachment from the hindrances. There is not a single place in his body not permeated with pīti and sukha which are born of detachment from hindrances.

Young man take the example of a skilful bath attendant or his assistant who strews bath powder in a brass dish, sprinkles water again and again on it and makes it into a mass. That mass is formed by a sticky substance which spreads out, so that no water can seep through it.

In the same way, young man, that bhikkhu soaks, drenches, fills up and gets his body permeated with pīti and sukha which are born of detachment from the hindrances. There is not a single place in his body not permeated with pīti and sukha which are born of detachment from hindrances.

Young man! Being detached from sensual pleasures and demeritorious factors, that bhikkhu achieves and remains in the first jhāna accompanied by initial application of the mind (vitakka) which has delightful satisfaction (pīti) and bliss (sukha) born of detachment from the hindrances (nivarana). He soaks, drenches, fills up and gets his body permeated with pīti and sukha, which are born of detachment from hindrances. There is not a single place in his body not

suffused with pīti and sukha which are born of detachment from hindrances. This (first jhāna) is also that bhikkhu's concentration.

၄၆၇။ ထို (ရဟန်း) သည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကွဖြစ်သော 'နီဝရဏ' ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် 'နီဝရဏ' ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောနှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ 'နီဝရဏ' ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ရေချိုးပေးသူသည်လည်းကောင်း ရေချိုးပေးသူ၏တပည့်သည်လည်းကောင်း ကြေးခွက်၌ ရေချိုးကသယ်မှုန့်တို့ကို ဖြူးပြီးလျှင် ရေဖြင့် ဖျန်းလျက်ဖျန်းလျက် အခဲပြုရာ၏။ ထို ရေချိုးကသယ်မှုန့်သည် အစေးဖြင့် စိမ့်ဝင်လျက် ရှိရာ၏။ အစေးဖြင့်ဖွဲ့စည်းလျက် ရှိရာ၏။ အတွင်းအပြင်၌ အစေးဖြင့် ပျံ့နှံ့လျက် ရှိရာ၏။ ယိုကျခြင်းသည် မရှိရာ။

လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် 'နီဝရဏ' ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောနှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ 'နီဝရဏ' ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်းဆိတ်၍သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' နှင့် တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း 'ဝိစာရ' နှင့် တကွဖြစ်သော 'နီဝရဏ' ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော အကြင်ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် 'နီဝရဏ' ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သောနှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ 'နီဝရဏ' ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။ ဤ (ပဌမဈာန်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သမာဓိပေတည်း။

The Second Jhāna ဒုတိယဈာန်

468. “Puna caparaṃ, māṇava, bhikkhu vitakkavicārānaṃ vūpasamā ajjhattaṃ sampasādanaṃ cetaso ekodibhāvaṃ avitakkaṃ avicāraṃ samādhijaṃ pītisukhaṃ dutiyaṃ jhānaṃ

upasampajja viharati. So imameva kāyaṃ samādhijena pītisukhena abhisandeti parisandeti paripūreti parippharati, nāssa kiñci sabbāvato kāyassa samādhijena pītisukhena apphuṭaṃ hoti.

“Seyyathāpi , māṇava, udakarahado gambhīro ubbhidodako. Tassa nevassa puratthimāya disāya udakassa āyamukhaṃ, na dakkhiṇāya disāya udakassa āyamukhaṃ, na pacchimāya disāya udakassa āyamukhaṃ, na uttarāya disāya udakassa āyamukhaṃ, devo ca na kālena kālaṃ sammā dhāraṃ anupaveccheyya. Atha kho tamhāva udakarahadā sītā vāridhārā ubbhijjivā tameva udakarahadaṃ sītena vārinā abhisandeyya parisandeyya paripūreyya paripphareyya, nāssa kiñci sabbāvato udakarahadassa sītena vārinā apphuṭaṃ assa. Evameva kho, māṇava, bhikkhu...pe... yampi, māṇava, bhikkhu vitakkavicārānaṃ vūpasamā... pe... dutiyaṃ jhānaṃ upasampajja viharati, so imameva kāyaṃ samādhijena pītisukhena abhisandeti parisandeti paripūreti parippharati, nāssa kiñci sabbāvato kāyassa samādhijena pītisukhena apphuṭaṃ hoti. Idampissa hoti samādhismimṃ.

၄၆၈. “ပုန စပရံ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ အဇ္ဈတ္တံ သမ္ပသာဒနံ စေတသော ဧကောဒိဘာဝံ အဝိတက္ကံ အဝိစာရံ သမာဓိဇံ ပီတိသုခံ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပူရတိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။

“သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ဥဒကရဟဒော ဂမ္ဘီရော ဥဗ္ဘိဒောဒကော။ တဿ နေဝဿ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ န ဒက္ခိဏာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ န ပစ္ဆိမာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ န ဥတ္တရာယ ဒိသာယ ဥဒကဿ အာယမုခံ၊ ဒေဝေါ စ န ကာလေန ကာလံ သမ္မာ ဓာရံ အနုပဝေစ္ဆေယျ။ အထ ခေါတမှာဝ ဥဒကရဟဒော သီတာ ဝါရိဓာရာ ဥဗ္ဘိဇ္ဇိတွာ တမေဝ ဥဒကရဟဒံ သီတေန ဝါရိနာ အဘိသန္ဓေယျ ပရိသန္ဓေယျ ပရိပူရေယျ ပရိပ္ပူရေယျ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ဥဒကရဟဒဿ သီတေန ဝါရိနာ အပ္ပုဋ္ဌံ အဿ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု။ပေ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဝိတက္ကဝိစာရာနံ ဂူပသမာ။ ပေ။ ဒုတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ သော ဣမမေဝ ကာယံ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပ္ပူရတိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ သမာဓိဇေန ပီတိသုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သမာဓိသုဓိ။

468. And again, young man, having got rid of vitakka, and vicāra that bhikkhu achieves and remains in the second jhāna, with internal serenity, with enhancement of one-pointedness of mind which are, devoid of vitakka and vicāra, but with pīti and sukha which are born of concentration. He soaks, drenches, fills up and gets his body permeated with pīti and sukha

which are born of concentration. There is not a single place in his body not suffused with pīti and sukha which are born of concentration.

Young man, take the example of a deep lake with water welling up from a spring below. There is no inlet from either east or south, or west or north. It does not rain heavily or regularly there. And yet the current of cool water which wells up from that lake soaks, drenches, fills up and gets the lake

permeated with the cool water. There is not a single place in that lake not permeated with it.

In the same way, young man, that bhikkhu having got rid of vitakka and vicāra ...p... He achieves and remains in the second jhāna. He soaks, drenches, fills up and gets his body permeated with pīti and sukha which are born of concentration. There is not a single place in his body not permeated with pīti and sukha which are born of concentration. This (second jhāna) is also that bhikkhu's concentration.

၄၆။ လုလင် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော၊ စိတ်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကို ဖြစ်ပွားစေတတ်သော၊ ကြံစည်ခြင်း 'ဝိတက်' မရှိသော သုံးသပ်ခြင်း 'ဝိစာရ' မရှိသော၊ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော၊ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကို ပင်လျှင်တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ဥပမာသော်ကား နက်စွာသော စိမ့်ရေရှိသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏။ ထိုရေအိုင်၏ အရှေ့အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ တောင်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက်မရှိရာ၊ အနောက်အရပ်၌လည်းရေဝင် ပေါက် မရှိရာ၊ မြောက်အရပ်၌လည်း ရေဝင်ပေါက် မရှိရာ၊ မိုးသည်လည်း အချိန်မှန်မှန်သည်ထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်း မရှိရာ၊ သို့သော်လည်း ထိုရေအိုင်မှ အေးမြသော ရေယဉ်သည် စိမ့်ထွက်၍ထိုရေအိုင်ကို ပင်လျှင် အေးမြသော ရေဖြင့် စိုစွတ်စေရာ၏။ အလုံးစုံ စိုစွတ်စေရာ၏။ ပြည့်စေရာ၏။ ပျံ့နှံ့စေရာ၏။ အေးမြသော ရေဖြင့် ထိုရေအိုင် တစ်ခုလုံး၌ မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်။ပ။

လုလင် ရဟန်းသည် ဝိတက်ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့်။ပ။ အကြင်ဒုတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့် ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိုစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံစိုစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ တည်ကြည်ခြင်း 'သမာဓိ' ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်

ခြင်း 'ပီတိ' ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ၊ ဤ (ဒုတိယဈာန်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သမာဓိပေတည်း။

The Third Jhāna တတိယဈာန်

469. “Puna caparaṃ, māṇava, bhikkhu pītiyā ca virāgā upekkhako ca viharati sato sampajāno , sukhañca kāyena paṭisaṃvedeti, yaṃ taṃ ariyā ācikkhanti – “upekkhako satimā sukhavihārī”ti, tatiyaṃ jhānaṃ upasampajja viharati. So imeva kāyaṃ nippītikena sukhena abhisandeti parisandeti paripūreti parippharati, nāssa kiñci sabbāvato kāyassa nippītikena sukhena apphutaṃ hoti.

“Seyyathāpi, māṇava, uppaliniyaṃ vā paduminiyaṃ vā puṇḍarīkiniyaṃ vā appekaccāni uppalāni vā padumāni vā puṇḍarīkāni vā udake jātāni udake saṃvaḍḍhāni udakānuggatāni antonimuggaposīni, tāni yāva caggā yāva ca mūlā sītena vārinā abhisannāni parisannāni paripūrāni paripphuṭāni, nāssa kiñci sabbāvataṃ uppalānaṃ vā padumānaṃ vā puṇḍarīkānaṃ vā sītena vārinā apphutaṃ assa. Evameva kho, māṇava, bhikkhu...pe... yampi, māṇava, bhikkhu pītiyā ca virāgā...pe... tatiyaṃ jhānaṃ upasampajja viharati. So imeva kāyaṃ nippītikena sukhena abhisandeti parisandeti paripūreti parippharati, nāssa kiñci sabbāvato kāyassa nippītikena sukhena apphutaṃ hoti. Idampissa hoti samādhismiṃ.

၄၆၉. “ပုန စပရံ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ ဥပေက္ခကော စ ဝိဟရတိ သတော သမ္ပဇာနော ၊ သုခဉ္စ ကာယေန ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ယံ တံ အရိယာ အာစိက္ခန္တိ – “ဥပေက္ခကော သတိမာ သုခဝိဟာရီ”တိ၊ တတိယံ ဈာ နံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ နိပ္ပိတိကေန သုခေန အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိ ပွရတိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ နိပ္ပိတိကေန သုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။

“သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ဥပ္ပလိနိယံ ဝါ ပဒုမိနိယံ ဝါ ပုဏ္ဏရီကိနိယံ ဝါ အပ္ပေကစ္ဆာနိ ဥပ္ပလာနိ ဝါ ပဒုမာနိ ဝါ ပု ဏ္ဏရီကာနိ ဝါ ဥဒကေ ဇာတာနိ ဥဒကေ သံဝဇာနိ ဥဒကာနုဂတာနိ အန္တောနိမုဂ္ဂပေါသီနိ၊ တာနိ ယာဝ စဂ္ဂါ ယာဝ စ မူလာ သီတေန ဝါရိနာ အဘိသန္ဓာနိ ပရိသန္ဓာနိ ပရိပူရာနိ ပရိပူဋ္ဌာနိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတံ ဥပ္ပလာနံ ဝါ ပဒု မာနံ ဝါ ပုဏ္ဏရီကာနံ ဝါ သီတေန ဝါရိနာ အပ္ပုဋ္ဌံ အဿ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု။ပေ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ပီတိယာ စ ဝိရာဂါ။ပေ။ တတိယံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇ ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ နိပ္ပိတိကေန သုခေ န အဘိသန္ဓေတိ ပရိသန္ဓေတိ ပရိပူရေတိ ပရိပူရတိ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ နိပ္ပိတိကေန သုခေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သမာဓိသ္မိ။

469. And again, young man, having been detached from pīti, that bhikkhu dwells in equanimity with mindfulness and clear comprehension and experiences sukha in mind and body. He achieves and remains in the third jhāna, that which causes a person who attains it to be praised by the Noble Ones

as one who has equanimity and mindfulness, one who abides in sukha. He soaks, drenches, fills up and gets his body permeated with sukha devoid of pīti. There is not a single place in his body not permeated with sukha devoid of pīti.

Young man, take the example of a thick growth of uppala, paduma and pundarika lotuses where some of them grow in the water and thrive in it. Those of them which are submerged, they thrive under water, soaked, drenched, filled up and got themselves permeated, and from root to apex with cool water. There is not a single spot in the whole plant of uppala, paduma or pundarika lotus not permeated with it.

In the same way, young man, that bhikkhu, having been detached from pīti ...p... he thus achieves and remains in the third jhāna. He soaks drenches fills up and gets his body permeated with sukha devoid of pīti. There is not a single place in his body not permeated with sukha devoid of pīti. This (third jhāna) is also that bhikkhu's concentration.

၄၆၉။ လုလင် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်သတိ သမ္ပဇေနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့်ခံစား၏။ အကြင် တတိယဈာန်ကြောင့် ထိုသူကို 'လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ'ဟုအရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်) တို့သည် ပြောကြားကုန်၏။ (ရဟန်းသည်) ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စိစွတ်စေ၏။ အလုံးစုံ စိစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့ စေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့်ထိုရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ဥပ္ပလကောတော၌လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကောတော၌လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိက်ကော တော၌လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပလကောအချို့တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဒုမ္မာကော အချို့တို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏရိက်ကော အချို့တို့သည်လည်းကောင်း ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ ကြီးပွားကုန်၏။ ရေမှ မပေါ်ထွက် သေး ကုန်။ ရေထဲ၌ မြုပ်၍ ဖွံ့ဖြိုးကုန်၏။ ထိုကြာတို့သည် အဖျား အရင်းတိုင်အောင်အေးမြသော ရေဖြင့် စိစွတ်ကုန်၏။ အလုံးစုံ စိစွတ်ကုန်၏။ ပြည့်ကုန်၏။ ပျံ့နှံ့ကုန်၏။ ထိုဥပ္ပလကောပဒုမ္မာကော ပုဏ္ဏရိက်ကော တို့၏ အစိတ်အပိုင်း အလုံးစုံ၌ အေးမြသော ရေဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာအနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်။ပ။

လုလင် ရဟန်းသည် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့်။ပ။ အကြင်တတိယဈာန် သို့ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤ ကိုယ်ကိုပင်လျှင် နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ကင်းသော ချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် စုံစွတ် စေ၏။ အလုံးစုံစုံစွတ်စေ၏။ ပြည့်စေ၏။ ပျံ့နှံ့စေ၏။ နှစ်သိမ့်ခြင်း 'ဝီတိ' ကင်းသောချမ်းသာခြင်း 'သုခ' ဖြင့် ထို ရဟန်း၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ မပျံ့နှံ့သော နေရာအနည်းငယ်မျှ မရှိ၊ ဤ (တတိယဈာန်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သမာဓိပေတည်း။

The Fourth Jhāna စတုတ္ထဈာန်

470. “Puna caparaṃ, māṇava, bhikkhu sukhassa ca pahānā dukkhassa ca pahānā pubbeva somanassadomanassānaṃ atthaṅgamā adukkhamasukhaṃ upekkhāsatipārisuddhiṃ catutthaṃ jhānaṃ upasampajja viharati. So imeva kāyaṃ parisuddhena cetasā pariyodātena pharitvā nisinno hoti; nāssa kiñci sabbāvato kāyassa parisuddhena cetasā pariyodātena apphutaṃ hoti.

“Seyyathāpi, māṇava, puriso odātena vatthena sasīsaṃ pārupitvā nisinno assa, nāssa kiñci sabbāvato kāyassa odātena vatthena apphutaṃ assa. Evameva kho, māṇava, bhikkhu...pe... yampi, māṇava, bhikkhu sukhassa ca pahānā dukkhassa ca pahānā pubbeva somanassadomanassānaṃ atthaṅgamā adukkhamasukhaṃ upekkhāsatipārisuddhiṃ catutthaṃ jhānaṃ upasampajja viharati. So imeva kāyaṃ parisuddhena cetasā pariyodātena pharitvā nisinno hoti; nāssa kiñci sabbāvato kāyassa parisuddhena cetasā pariyodātena apphutaṃ hoti. Idampissa hoti samādhismiṃ.

၄၇၀. “ပုန စပရံ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒောမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခါသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒာတေန ဖရိတွာ နိသိန္နော ဟောတိ; နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒာတေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။

“သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော ဩဒာတေန ဝတ္ထေန သသီသံ ပါရပိတွာ နိသိန္နော အဿ၊ နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ဩဒာတေန ဝတ္ထေန အပ္ပုဋ္ဌံ အဿ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု။ပေ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု သုခဿ စ ပဟာနာ ဒုက္ခဿ စ ပဟာနာ ပုဗ္ဗေဝ သောမနဿဒောမနဿာနံ အတ္တင်္ဂမာ အဒုက္ခမသုခံ ဥပေက္ခါသတိပါရိသုဒ္ဓိံ စတုတ္ထံ ဈာနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ သော ဣမမေဝ ကာယံ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယော

ဒာတေန ဖရိတွာ နိသိန္နော ဟောတိ; နာဿ ကိဉ္စိ သဗ္ဗာဝတော ကာယဿ ပရိသုဒ္ဓေန စေတသာ ပရိယောဒာ
တေန အပ္ပုဋ္ဌံ ဟောတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ သမာဓိသ္မိ။

470. Again, young man, by dispelling both pain and pleasure and by the previous disappearance of sadness and gladness, that bhikkhu achieves and remains in the fourth jhāna, without pain and pleasure, with absolute purity of mindfulness due to equanimity. That bhikkhu abides in the absolute purity and lustre of mind permeated in his body. There is not a single in his body which is not permeated with it.

Young man, take the example of a man sitting wrapped up head to foot in a white cloth leaving not a single place on his whole body uncovered by it (and not permeated with body warmth).

In the same way, young man, that bhikkhu, by dispelling both pain and pleasure and by the previous disappearance of sadness and gladness, (that bhikkhu) achieves and remains in the fourth jhāna, without pain and pleasure, a state with absolute purity of mindfulness due to equanimity. That bhikkhu abides in the absolute purity and lustre of mind permeated in his body. There is not a single place in his body which is not permeated with it (the bliss of jhāna). This fourth jhāna is also that bhikkhu's concentration.

၄၇၀။ လုလင် တစ်ဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးက ပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ထို ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင် သန့်ရှင်းဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၏။ ထိုရဟန်း၏တစ်ကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော စိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူစင်သောအဝတ်ဖြင့် ဦးခေါင်းနှင့်တကွ (တစ်ကိုယ်လုံး) ခြံ၍ ထိုင် နေသည်ရှိသော် ထိုယောက်ျား၏ တစ်ကိုယ်လုံး၌ ဖြူသော အဝတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သော နေရာအနည်းငယ်မျှ မရှိရာ။

လုလင် ဤအတူ ရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုပင်လျှင်။ပ။

လုလင် ရဟန်းသည် ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရှေးဦးကပင်လျှင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံး မသာခြင်းတို့၏ ချုပ်နှံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု 'ဥပေက္ခာ' ကြောင့် ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော အကြင်စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကို

ပင်လျှင် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော စိတ်ဖြင့် ပျံ့နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုရဟန်း၏တစ်ကိုယ်လုံး၌ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော စိတ်ဖြင့် မပျံ့နှံ့သောနေရာ အနည်းငယ်မျှ မရှိ၊ ဤ (စတုတ္ထဈာန်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ သမာဓိပေတည်း။

471. “Ayaṃ kho so, māṇava, ariyo samādhikkhandho yassa so bhagavā vaṇṇavādī ahosi ,
yattha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi patiṭṭhāpesi. Atthi cevetha uttarikaraṇīya”nti.

“Acchariyaṃ, bho ānanda, abbhutaṃ, bho ānanda! So cāyaṃ, bho ānanda, ariyo
samādhikkhandho paripuṇṇo, no aparipuṇṇo. Evaṃ paripuṇṇaṃ cāhaṃ, bho ānanda, ariyaṃ
samādhikkhandhaṃ ito bahiddhā aṅṅhesu samaṇabrāhmaṇesu na samanupassāmi. Evaṃ
paripuṇṇaṅca, bho ānanda, ariyaṃ samādhikkhandhaṃ ito bahiddhā aṅṅhe samaṇabrāhmaṇā
attani samanupasseyyuṃ, te tāvatakeneva attamanā assu – ‘alamettāvatā, katamettāvatā,
anupatto no sāmaṅṅattho, natthi no kiṅci uttarikaraṇīya’nti. Atha ca pana bhavaṃ ānando
evamāha – ‘atthi cevetha uttarikaraṇīya’”nti.

၄၇၁. “အယံ ခေါ်သော၊ မာဏဝ၊ အရိယော သမာဓိက္ခန္ဓော ယဿ သော ဘဂဝါ ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ ၊ ယတ္ထ စ
လ္လမံ ဇနတံ သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိတ္ထာပေသိ။ အတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယ”န္တိ။

“အတ္ထရိယံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အပ္ပုတံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ သော စာယံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယော သမာဓိက္ခန္ဓော ပရိပု
ဏ္ဏော၊ နော အပရိပုဏ္ဏော။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏံ စာဟံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယံ သမာဓိက္ခန္ဓံ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညေသု
သမဏဗြာဟ္မဏေသု န သမနုပဿာမိ။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏဉ္စ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယံ သမာဓိက္ခန္ဓံ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ
အညေ သမဏဗြာဟ္မဏာ အတ္တနိ သမနုပဿေယျ။ တေ တာဝတကေနေဝ အတ္တမနာ အဿု – ‘အလမေတ္တာဝ
တာ၊ ကတမေတ္တာဝတာ၊ အနုပ္ပတ္တော နော သာမညတ္တော၊ နတ္ထိ နော ကိဉ္စိ ဥတ္တရိကရဏီယ’န္တိ။ အထ စ ပန ဘဝံ
အာနန္ဒော ဧဝမာဟ – ‘အတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယ’”န္တိ။

471. Young man, that Bhagavā had words of praise for the group of ariyā concentration, urging
the people to take it upon themselves, dwell in it and become firmly established in it. This is the
group of ariyā concentration. But there are many higher tasks to be done beyond this Teaching.

Wonderful, O Ānanda! Extraordinary, O Ānanda! That sublime group of ariyā
concentration is not imperfect; it is full and complete. I have never noticed any such sublime
aggregate of ariyā concentration in any other samaṇa or brahmana outside this Teaching. O
Ānanda! If other samaṇas and brahmaṇas see such sublime group of ariyā concentration in their
inner selves, they would become satisfied and pleased even with so much of it. Satisfied and
pleased, they might say: "This much is adequate. With this much to do, all there is to be done
will be done. And we shall have the advantages of being a recluse. We have no more to do

beyond (realizing the sublime group of ariyā concentration.) "And yet, the Venerable Ānanda has said, There are many tasks to be done beyond (the practice of this group of ariyā concentration)."

၄၇၁။ လုလင် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် (သမာဓိက္ခန္ဓာ) ကို ချီးကျူးလေ့ရှိတော်မူ၏။ အကြင် (သမာဓိကုဓန္ဓာ) ခွဲလည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ဝင်စေတော်မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။ ထိုမြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာကား ဤသည်ပင်တည်း။ သို့ရာတွင် ဤ (သာသနာတော်) ခွဲ (ဤသမာဓိ က္ခန္ဓာထက်) လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်ကား ရှိသေးသည်သာတည်း။

အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုမြတ် သောသမာဓိ က္ခန္ဓာသည် မပြည့်စုံသည်မဟုတ် ပြည့်စုံပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ပြည့်စုံသော မြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာကို ဤ (သာသနာတော်) မှ အပ တစ်ပါးသောသမဏဗြာဟ္မဏတို့၌မမြင် (မတွေ့) ရပါ။ အသျှင် အာနန္ဒာ ဤသို့ပြည့်စုံသော မြတ်သော သမာဓိက္ခန္ဓာကိုဤ (သာသနာတော်) မှ အပ တစ်ပါးသောသမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် မိမိ (တို့သန္တာန်) ၌မြင် (တွေ့) ကုန်ငြားအံ့။ ထိုသူတို့သည် ထိုမျှလောက်ဖြင့်သာလျှင် ဝမ်းမြောက် ကျေနပ်နေကုန်ရာ၏။ "ဤမျှလောက်ဖြင့် ပြည့်စုံပြီ၊ ဤမျှ လောက်ဖြင့် (ပြုဖွယ်ကိစ္စကို) ပြုပြီးပြီ၊ ငါတို့သည် ရဟန်းဖြစ်ကျိုးကိုရပြီ၊ (ဤသမာဓိက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော တစ်စုံတစ်ခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ငါတို့ အား မရှိတော့ပြီ"ဟုဝမ်းမြောက် ကျေနပ်နေကုန် ရာ၏။ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤသာသနာ တော်၌ဤ (သမာဓိက္ခန္ဓာ) ထက် လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်ကား ရှိသေးသည်သာတည်းဟု မိန့်တော်မူဘိ၏။

Paññākkhandho ပညာက္ခန္ဓော
The Group of Knowledge ပညာအစု

472. “Katamo pana so, bho ānanda, ariyo paññākkhandho, yassa bho bhavaṃ gotamo vaṇṇavādī ahoṣi, yattha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi patitṭhāpesi”ti?

“So evaṃ samāhite citte parisuddhe pariyodāte anaṅgaṇe vigatūpakkilese mudubhūte kammaniye ṭhite āneñjappatte ñāṇadassanāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So evaṃ pajānāti – ‘ayaṃ kho me kāyo rūpī cātumahābhūtiko mātāpettikasambhavo odanakummāsūpacayo aniccucchādanaparimaddanabhedanavidhamṣanadhammo; idañca pana me viññāṇaṃ ettha sitaṃ ettha paṭibaddha’nti.

“Seyyathāpi, māṇava, maṇi veḷuriyo subho jātimā aṭṭhaṃso suparikammakato accho vippasanno anāvilo sabbākārasampanno. Tatrāssa suttaṃ āvutaṃ nīlaṃ vā pītaṃ vā lohitaṃ

vā odātaṃ vā paṇḍusuttaṃ vā. Tamevaṃ cakkhumā puriso hatthe karitvā paccavekkheyya – ‘ayaṃ kho maṇi veḷuriyo subho jātimā aṭṭhaṃso suparikammakato accho vippasanno anāvalo sabbākārasampanno. Tatridaṃ suttaṃ āvutaṃ nīlaṃ vā pītaṃ vā lohitaṃ vā odātaṃ vā paṇḍusuttaṃ vā’ti. Evameva kho, māṇava, bhikkhu evaṃ samāhite citte parisuddhe pariyodāte anaṅgaṇe vigatūpakkilese mudubhūte kammaniye t̥hite āneñjappatte ñāṇadassanāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So evaṃ pajānāti – ‘ayaṃ kho me kāyo rūpī cātumahābhūtiko mātāpettikasambhavo odanakummāsūpacayo aniccucchādanaparimaddanabhedana-viddhaṃsanadhammo. Idañca pana me viññāṇaṃ ettha sitaṃ ettha paṭibaddha’nti. Yampi, māṇava, bhikkhu evaṃ samāhite citte...pe... āneñjappatte ñāṇadassanāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So evaṃ pajānāti...pe... ettha paṭibaddhanti. Idampissa hoti paññāya.

၄၇၂. “ကတမော ပန သော၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယော ပညာက္ခန္ဓော၊ ယဿ ဘော ဘဝံ ဂေါတမော ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ယတ္ထ စ ဣမံ ဇနတံ သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ”တိ?

“သော ဇဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပုတ္တေ ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဇဝံ ပဇာနာတိ – ‘အယံ ခေါ မေ ကာယော ရူပီ စာတုမဟာဘူတိကော မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ ဩဒနကုမ္မာသုပစယော အနိစ္စုတ္တာဒနပရိ မဒ္ဒနဘောဒနဝိဒ္ဓံသနဓမ္မော; ဣဒဉ္စ ပန မေ ဝိညာဏံ ဧတ္ထ သိတံ ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓန္တိ။

“သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌသော သုပရိကမ္မကတော အစ္ဆော ဝိပုသန္ဓော အနာဝိလော သဗ္ဗာကာရသမ္ဘန္ဓော။ တတြာဿ သုတ္တံ အာဝုတံ နီလံ ဝါ ပီတံ ဝါ လောဟိတံ ဝါ ဩဒာတံ ဝါ ပဏ္ဍု သုတ္တံ ဝါ။ တမေနံ စက္ခုမာ ပုရိသော ဟတ္ထေ ကရိတွာ ပစ္စဝေက္ခေယျ – ‘အယံ ခေါ မဏိ ဝေဠုရိယော သုဘော ဇာတိမာ အဋ္ဌသော သုပရိကမ္မကတော အစ္ဆော ဝိပုသန္ဓော အနာဝိလော သဗ္ဗာကာရသမ္ဘန္ဓော။ တတြိဒံ သုတ္တံ အာဝုတံ နီလံ ဝါ ပီတံ ဝါ လောဟိတံ ဝါ ဩဒာတံ ဝါ ပဏ္ဍုသုတ္တံ ဝါ’တိ။ ဧဝေမေ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဇဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အနင်္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စ ပုတ္တေ ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဇဝံ ပဇာနာတိ – ‘အယံ ခေါ မေ ကာယော ရူပီ စာတုမဟာဘူတိကော မာတာပေတ္တိကသမ္ဘဝေါ ဩဒနကုမ္မာသုပစယော အနိစ္စုတ္တာဒနပရိမဒ္ဒနဘောဒန-ဝိဒ္ဓံ သနဓမ္မော။ ဣဒဉ္စ ပန မေ ဝိညာဏံ ဧတ္ထ သိတံ ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓန္တိ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဇဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ ပေ။ အာနေဉ္စပုတ္တေ ဉာဏဒဿနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဇဝံ ပဇာနာတိ။ ပေ။ ဧတ္ထ ပဋိဗဒ္ဓန္တိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ ပညာယ။

472. O Ānanda! That Venerable Gotama had words of praise for the group of ariyā knowledge and he caused the people to take it upon themselves, dwell in it and become firmly established in it. What is that noble group of ariya knowledge?

Insight-Knowledge: (Vipassanā Nāṇa)

When the concentrated mind has thus become purified, pellucid, unblemished, undefiled, malleable, pliable, firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to Insight-knowledge. Then he understands thus:

“This body of mine is corporeal. It is made up of four primary elements. It is born of the union of mother and father. It is nurtured on rice and bread, It has the nature of impermanence, breaking up and disintegrating. It needs the tender care of rubbing and massaging. My consciousness too depends on it and is attached to it.” Young man, take the example of a veluriya gem, brilliant, genuine, eight-faceted, well-cut, crystal-clear, transparent, not translucent, and complete with all good characteristics. It is threaded with dark-blue or yellow, or red, or white, or light-yellow string. A man of good eye-sight, placing it on his palm, might reflect thus:

"This gem is brilliant, genuine, eight-faceted, well-cut, crystal-clear, transparent, not translucent and complete with all good characteristics. I see that it is threaded with a dark-blue or yellow, or red, or white or light-yellow string.”

In the same way, young man, when his concentrated mind has thus become purified, pellucid, unblemished, undefiled, malleable, pliable, firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to Insight-knowledge. Then he understands thus:

This body of mine is corporeal. It is made up of four primary elements. It is born of the union of mother and father. It is being nurtured on rice and bread. It has the nature of impermanence, breaking up and disintegrating. It needs the tender care of rubbing and massaging. My consciousness, too, depends on it and is attached to it.”

Young man when his concentrated mind becomes purified ...p... firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to Insight-knowledge ...p... He understands .p.. My consciousness depends on it and is attached to it.” This (Insight-knowledge) also is that bhikkhu's knowledge.

၄၇၂။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုအသျှင်ဂေါတမသည် အကြင် (ပညာက္ခန္ဓာ) ကို ချီးကျူးလေ့ရှိ၏။ အကြင် (ပညာကုခန္ဓာ) ဌ်လည်း ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေ၏။ သက်ဝင်စေ၏။ တည်စေ၏။ ထို မြတ်သောပညာက္ခန္ဓာ ကား အဘယ်ပါနည်း။

ဝိပဿနာဉာဏ်

ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ စိတ်ကိုရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏ -

"ငါ၏ ဤကိုယ်ကား ရုပ်ရှိ၏။ မဟာဘုတ်လေးပါးအစုအဝေး ဖြစ်၏။ မိဘတို့မှ ပေါက်ဖွား၏။ ထမင်း မုန့်တို့ဖြင့် ကြီးပွား၏။ မမြဲခြင်း ပွတ်သပ်ပေးရခြင်း၊ ဆုပ်နယ်ပေးရခြင်း ပြိုကွဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိ၏။ ငါ၏ ဤ ဝိညာဉ်သည်လည်း ဤ (ကိုယ်) ၌ မှီတွယ်၏။ ဤ (ကိုယ်) ၌ ဆက်စပ်၏"ဟု သိ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား အလွန်တောက်ပသော အမျိုးမှန်သော ရှစ်မြောင့်ရှိသော ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးဖြစ်သော အရည်ကောင်းသော အထူးကြည်လင်သော နောက်ကျူကင်းသော (သွေးခြင်းဖောက်ခြင်းစသော) အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာသည် ရှိရာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) ၌ ညိုသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ နီသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဖြူသော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါဖျော့သော ချည်ကိုသော်လည်းကောင်း တပ်ထားရာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) ကို မျက်စိအမြင်ရှိသောယောက်ျားသည် လက်၌ တင်ထား၍ (ဤသို့) ဆင်ခြင်ရာ၏ -

"ဤ (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) သည် အလွန်တောက်ပ၏။ အမျိုးမှန်၏။ ရှစ်မြောင့်ရှိ၏။ ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးဖြစ်၏။ အရည်ကောင်း၏။ အထူးကြည်လင်၏။ နောက်ကျူကင်း၏။ (သွေးခြင်းဖောက်ခြင်း စသော အခြင်းအရာ) အားလုံးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို (ဝေဠုရိယကြောင်မျက်ရွဲရတနာ) ၌ ဤညိုသော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဤဝါသော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဤနီသော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဤဖြူသော ချည်ကိုတပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဤဝါဖျော့သော ချည်ကို တပ်ထား၏။ ဟူ၍သော်လည်းကောင်း" ဆင်ခြင်ရာ၏။

လုလင် ဤအတူ ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်

လတ်သော်တည်တံ့လတ်သော် မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင် အလို့ငှါစိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည် ဤသို့ သိ၏ -

"ငါ၏ ဤကိုယ်ကား ရုပ်ရှိ၏။ မဟာဘုတ်လေးပါး အစုအဝေး ဖြစ်၏။ မိဘတို့မှ ပေါက်ဖွား၏။ ထမင်း မုန့်တို့ဖြင့် ကြီးပွား၏။ မမြဲခြင်း ပွတ်သပ်ပေးရခြင်း ဆုပ်နယ်ပေးရခြင်း ပြိုကွဲခြင်း ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ ငါ၏ ဤ ဝိညာဉ်သည်လည်း ဤ (ကိုယ်) ၌ မှီတွယ်၏။ ဤ (ကိုယ်) ၌ ဆက်စပ်၏"ဟုသိ၏။

လုလင် ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်မလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည်အကြင် (ဝိပဿနာ) ဉာဏ်အမြင်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထိုရဟန်းသည်။ပ။ဤ (ကိုယ်) ၌ ဆက်စပ်၏ဟု သိ၏။ ဤ (ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

Knowledge Leading to the Power of Creation by Mind: (Manomayiddhi Nāṇa) မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်

473. “So evaṃ samāhite citte parisuddhe pariyodāte anaṅgaṇe vigatūpakkilese mudubhūte kammaniye ṭhite āneñjappatte manomayaṃ kāyaṃ abhinimmānāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So imamahā kāyā aññamaññāya abhinimmināti rūpiṃ manomayaṃ sabbaṅgapaccaṅgiṃ ahīnindriyaṃ.

“Seyyathāpi , māṇava, puriso muññamaññā ṭhikāyaṃ pavāheyya. Tassa evamassa – ‘ayaṃ muññā ṭhikā; aññā muññā aññā ṭhikā; muññamaññā tveva ṭhikā pavāḥā’ti. Seyyathā vā pana, māṇava, puriso asiṃ kosiyaṃ pavāheyya. Tassa evamassa – ‘ayaṃ asi, ayaṃ kosi; aññā asi, aññā kosi; kosiyaṃ tveva asi pavāḥā’ti. Seyyathā vā pana, māṇava, puriso ahiṃ karaṇḍā uddhareyya. Tassa evamassa – ‘ayaṃ ahi, ayaṃ karaṇḍo; aññā ahi, aññā karaṇḍo; karaṇḍā tveva ahi ubbhato’ti . Evameva kho, māṇava, bhikkhu...pe... yampi, māṇava, bhikkhu evaṃ samāhite citte parisuddhe pariyodāte anaṅgaṇe vigatūpakkilese mudubhūte kammaniye ṭhite āneñjappatte manomayaṃ kāyaṃ abhinimmānāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti...pe.... Idampissa hoti paññāya.

၄၇၃. “သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနဂါဏေ ဝိဂတုပပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ မနောမယံ ကာယံ အဘိနိဗ္ဗာနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိဇ္ဇာမေတိ။ သော ဣမမှာ ကာယာ အညံ ကာယံ အဘိနိဗ္ဗာနာတိ ရူပိ မနောမယံ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂိ အဟိနိဇ္ဇိယံ။

“သေယျထာပိ ၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော မုဇ္ဈမှာ ဤသိကံ ပဝါဟေယျ။ တဿ ဧဝမဿ - ‘အယံ မုဇ္ဈော အယံ ဤသိကံ; အညော မုဇ္ဈော အညာ ဤသိကံ; မုဇ္ဈမှာ တွေဝ ဤသိကံ ပဝါဠာ’တိ။ သေယျထာ ဝါ ပန၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော အသိံ ကောသိယာ ပဝါဟေယျ။ တဿ ဧဝမဿ - ‘အယံ အသိံ၊ အယံ ကောသိံ; အညော အသိံ၊ အညာ ကောသိံ; ကောသိယာ တွေဝ အသိံ ပဝါဠာ’တိ။ သေယျထာ ဝါ ပန၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော အဟိံ ကရဏ္ဍာ ဥဒ္ဓရေယျ။ တဿ ဧဝမဿ - ‘အယံ အဟိံ၊ အယံ ကရဏ္ဍော; အညော အဟိံ၊ အညော ကရဏ္ဍော; ကရဏ္ဍာ တွေဝ အဟိံ ဥဗ္ဘတော’တိ ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခူပေ။။ ယမ္မိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခူ ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အနဂ္ဂဏေ ဝိဂတူပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ မနောမယံ ကာယံ အဘိနိဗ္ဗာနာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိဇ္ဈာမေတိ။ပေ။။။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ ပညာယ။

473. When the concentrated mind has thus become purified, pellucid unblemished, undefiled, malleable, pliable, firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to the power of creating a mentally-generated body. That bhikkhu produces another body out of his own and creates a mentally-generated form, complete with all organs, major or minor, without any defective faculties.

Young man, take the example of a man pulling out the core of a stalk of munja grass from its sheath. It might occur to him thus:

This is the munja grass, and this is the core. The munja grass is one thing, and the sheath is another. It is from the munja grass the core has been pulled out. ”

Young man, take another example. A man might pull out the sword from its scabbard. It might occur to him thus:

"This is the sword, and this the scabbard. The sword is one thing and the scabbard is another. It is only from the scabbard that the sword has been pulled out”

Young man, take yet another example. A man might (mentally) take out a snake from its slough. It might occur to him thus:

"This is the snake, and this is slough. The snake is one thing, and its slough is another. It is only from the slough that the snake has been pulled out." In the same way, young man when the concentrated mind has thus become purified, pellucid, unblemished, undefiled, malleable, pliable, firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to the power creating a mentally-generated body ...p... This (knowledge leading to the mentally-generated body) is also that bhikkhus knowledge.

၄၇၃။ ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော်မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် စိတ်ဖြင့် ပြီးသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း 'မနောမယိဒ္ဓိဉာဏံ'

အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤ (မိမိ) ကိုယ်မှ တစ်ပါးသော ရုပ်ရှိသော စိတ်ဖြင့် ပြီးသော အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေမချို့တဲ့သော ကိုယ်ကိုဖန်ဆင်း၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် ဖြူဆံမြက်မှ အညွန့်တံကို နှုတ်ရာ၏။ ထို (ယောက်ျား) အားဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏ -

"ဤကား ဖြူဆံမြက်တည်း၊ ဤကား အညွန့်တံတည်း၊ ဖြူဆံမြက်ကား တခြား၊ အညွန့်တံကားတခြားတည်း၊ ဖြူဆံမြက်မှသာလျှင် အညွန့်တံကို နှုတ်ထား၏"ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

လုလင် ဥပမာ တစ်မျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် သန်လျက်ကို အအိမ်မှထုတ်ရာ၏။ ထို (ယောက်ျား) အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏ -

"ဤကား သန်လျက်တည်း၊ ဤကား အအိမ်တည်း၊ သန်လျက်ကား တခြား၊ အအိမ်ကားတခြားတည်း၊ အအိမ်မှသာလျှင် သန်လျက်ကို ထုတ်ထား၏"ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

လုလင် ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား ယောက်ျားသည် အရေခွံမှ မြွေကို ထုတ်ရာ၏။ ထို (ယောက်ျား) အားဤသို့ အကြံ ဖြစ်ရာ၏ -

"ဤကား မြွေတည်း၊ ဤကား အရေခွံတည်း၊ မြွေကား တခြား၊ အရေခွံကား တခြားတည်း၊ အရေခွံမှသာလျှင် မြွေကို ထုတ်ထား၏"ဟု အကြံ ဖြစ်ရာ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည်။ပ။ လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော်ပြုခြင်းငှါ သင့် လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည်အကြင် စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ကိုယ်ကို ဖန်ဆင်းခြင်း 'မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်' အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ပ။ ဤ (မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

Knowledge Leading to Psychic Powers: (Iddhividha Nāna) ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်

474. "So evaṃ samāhite citte parisuddhe pariyodāte anaṅgaṇe vigatūpakkilese mudubhūte kammaniye ṭhite āneñjappatte iddhividhāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So anekavihitam iddhividham paccanubhoti. Ekopi hutvā bahudhā hoti, bahudhāpi hutvā eko hoti.

Āvibhāvaṃ tirobhāvaṃ tirokuṭṭaṃ tiropākāraṃ tiropabbataṃ asajjamāno gacchati
seyyathāpi ākāse. Pathaviyāpi ummujjanimujjaṃ karoti, seyyathāpi udake. Udahepi
abhijjamāne gacchati seyyathāpi pathaviyaṃ. Ākāsepi pallaṅkena kamati seyyathāpi pakkhī
sakuṇo. Imepi candimasūriye evaṃ mahiddhike evaṃ mahānubhāve pāṇinā parāmasati
parimajjati. Yāva brahmalokāpi kāyena vasaṃ vatteti.

“Seyyathāpi , māṇava, dakkho kumbhakāro vā kumbhakārantevāsī vā suparikammakatāya
mattikāya yaññādeva bhājanavikatiṃ ākaṅkheyya, taṃ tadeva kareyya abhinipphādeyya.
Seyyathā vā pana, māṇava, dakkho dantakāro vā dantakārantevāsī vā suparikammakatasmim
dantasmim yaññādeva dantavikatiṃ ākaṅkheyya, taṃ tadeva kareyya abhinipphādeyya.
Seyyathā vā pana, māṇava, dakkho suvaṇṇakāro vā suvaṇṇakārantevāsī vā
suparikammakatasmim suvaṇṇasmim yaññādeva suvaṇṇavikatiṃ ākaṅkheyya, taṃ tadeva
kareyya abhinipphādeyya. Evameva kho, māṇava, bhikkhu ...pe... yampi māṇava bhikkhu evaṃ
samāhite citte parisuddhe pariyodāte anaṅgaṇe vigatūpakkilese mudubhūte kammaniye ṭhite
āneñjappatte iddhippāya cittam abhinīharati abhininnāmeti. So anekavihitam iddhippam
paccaṇubhoti. Ekopi hutvā bahudhā hoti ...pe... yāva brahmalokāpi kāyena vasaṃ vatteti.
Idampissa hoti paññāya.

၄၇၄. “သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အနဂ်ဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ
ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ ဣဒ္ဓိဝိဓာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိ
ဝိဓံ ပစ္စနဘောတိ။ ဧကောပိ ဟုတွာ ဗဟုဓာ ဟောတိ၊ ဗဟုဓာပိ ဟုတွာ ဧကော ဟောတိ။ အာဝိဘာဝံ တိရော
ဘာဝံ တိရောကုဋ် တိရောပါကာရံ တိရောပဗ္ဗတံ အသဇ္ဇမာနော ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ အာကာသေ။ ပထဝိယာပိ
ဥမ္မုဇ္ဇနိမုဇ္ဇံ ကရောတိ၊ သေယျထာပိ ဥဒကေ။ ဥဒကေပိ အဘိဇ္ဇမာနေ ဂစ္ဆတိ သေယျထာပိ ပထဝိယံ။ အာကာ
သေပိ ပလ္လင်္ကေန ကမတိ သေယျထာပိ ပက္ခိ သကုဏော။ ဣမေပိ စန္ဒိမသုရိယေ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံ မဟာနုဘာ
ဝေ ပါဏိနာ ပရာမသတိ ပရိမဇ္ဇတိ။ ယာဝ ဗြဟ္မလောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္တေတိ။

“သေယျထာပိ ၊ မာဏဝ၊ ဒက္ခေ ကုမ္ဘကာရော ဝါ ကုမ္ဘကာရန္တေဝါသီ ဝါ သုပရိကမ္မကတာယ မတ္တိကာယ ယည
ဒေဝ ဘာဇနဝိကတိ အာကဓေယျ၊ တံ တဒေဝ ကရေယျ အဘိနိပ္ပာဒေယျ။ သေယျထာ ဝါ ပန၊ မာဏဝ၊ ဒက္ခေ
ဒန္တကာရော ဝါ ဒန္တကာရန္တေဝါသီ ဝါ သုပရိကမ္မကတသ္မိ ဒန္တသ္မိ ယညဒေဝ ဒန္တဝိကတိ အာကဓေယျ၊ တံ တဒေဝ
ကရေယျ အဘိနိပ္ပာဒေယျ။ သေယျထာ ဝါ ပန၊ မာဏဝ၊ ဒက္ခေ သုဝဏ္ဏကာရော ဝါ သုဝဏ္ဏကာရန္တေဝါသီ ဝါ သု
ပရိကမ္မကတသ္မိ သုဝဏ္ဏသ္မိ ယညဒေဝ သုဝဏ္ဏဝိကတိ အာကဓေယျ၊ တံ တဒေဝ ကရေယျ အဘိနိပ္ပာဒေယျ။ ဧ
ဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ။ပေ။ ယမ္ပိ မာဏဝ ဘိက္ခု ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အန
ဂ်ဏေ ဝိဂတူပက္ကိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ ဣဒ္ဓိဝိဓာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိ

နွှာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ဣဒ္ဓိဝိဓံ ပစ္စနဘောတိ။ ဧကောပိ ဟုတ္တာ ဗဟုဓာ ဟောတိ ။ပေ။။ ယာဝ ဗြဟ္မ
လောကာပိ ကာယေန ဝသံ ဝတ္ထေတိ။ ဣဒ္ဓိဓိဿ ဟောတိ ပညာယ။

474. When the concentrated mind has thus become purified, pellucid, unblemished, undefiled, malleable, pliable, firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to knowledge leading to psychic powers. He wields the various kinds of supernormal powers: being one, he becomes many; and from being many, he becomes one; he makes himself visible or invisible; he passes unhindered through walls, enclosures and mountains, as though going through space; he plunges into or out of the earth as though plunging into or out of water; he walks on water as though walking on earth; he travels in space cross-legged as if he were a winged bird; he touches and stroke the moon and the sun, so mighty and powerful; and he gains mastery over his body to reach even up to the world of the brahmas.

Young man, To give you an example, it is as of out of the well-kneaded clay a skilled potter, or his apprentice could make various kinds of pots as desired.

Young man, to give you another example, it is as if a skilled ivory-carver or his apprentice could make out of duly-prepared elephant tusks various kinds of ivory carvings as desired.

Young man! To give you another example. It is as if a skilled goldsmith or his apprentice could make out of duly-prepared gold ornaments as desired.

In the same way, young man, when the concentrated mind has thus becomes purified, pellucid, unblemished, undefiled, malleable, pliable, firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to knowledge leading to psychic powers. He wields various kinds of supernormal powers; being one he becomes many ...p... and he gains mastery over his body to reach even up to the world of the brahmas. This knowledge leading to psychic powers is also that bhikkhu's knowledge.

၄၇၄။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း ' ဣဒ္ဓိဝိဓာဏ် ' အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏။ အများဖြစ်လျက်လည်းတစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လာ၏။ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်စေ၏။ ကိုယ်ပျောက်စေ၏။ နံရံတစ်ဖက် တံတိုင်းတစ်ဖက် တောင်တစ်ဖက်သို့ မထိမငြိဘဲ ကောင်းကင်၌ကဲ့သို့ သွား၏။ မြေ၌လည်း ငုပ်ခြင်းပေါ်ခြင်းကိုရေ၌ကဲ့သို့ ပြု၏။ ရေ၌လည်း မကွဲစေဘဲ

မြေ၌ကဲ့သို့ သွား၏။ ကောင်းကင်၌လည်း ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေလျက်အတောင်ရှိသော ငှက်ကဲ့သို့ သွား၏။ ဤသို့ တန်ခိုးကြီးကုန်သော ဤသို့အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလနေ တို့ကိုလည်း လက်ဖြင့် သုံးသပ်၏။ ဆုပ်ကိုင်၏။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလို အတိုင်း ဖြစ်စေ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော အိုးထိန်းသည်သည်လည်းကောင်း၊ အိုးထိန်းသည်၏တပည့်သည် လည်းကောင်း မြေကို ညက်စွာ နယ်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ အိုးခွက်အမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပြီးစေရာ၏။

လုလင် ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ဆင်စွယ်ပန်းပုသည်သည်လည်းကောင်း၊ ဆင်စွယ်ပန်းပု သည်၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ဆင်စွယ်ကို ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာဆင်စွယ်ထည်ကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပြီးစေရာ၏။

လုလင် ဥပမာတစ်မျိုးသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ရွှေပန်းထိမ်သည်သည်လည်းကောင်း၊ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ တပည့်သည်လည်းကောင်း ရွှေကို ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးလတ်သော် အလိုရှိရာ ရွှေထည်ကို ပြုလုပ်ရာ၏။ ပြီးစေ ရာ၏။

လုလင် ဤအတူ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ် သော် ညစ်ညူးခြင်းကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော်တည်တံ့လတ်သော် မ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း 'ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်' အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှု ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေ၏။ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်လျက်လည်း အများဖြစ်သွား၏။ပ။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင်လည်း ကိုယ်ကို (မိမိ) အလို အတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ ဤ (ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ပညာပေတည်း။

Knowledge Leading to the Divine Power of Hearing: (Dibbasota Nāna) ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်

475. “So evaṃ samāhite citte...pe... āneñjappatte dibbāya sotadhātuyā cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So dibbāya sotadhātuyā visuddhāya atikkantamānusikāya ubho sadde suṇāti dibbe ca mānuse ca ye dūre santike ca. Seyyathāpi, māṇava, puriso addhānamaggappaṭipanno. So suṇeyya bherisaddampi mudiṅgasaddampi saṅkhapaṇavadindimasaddampi. Tassa evamassa – ‘bherisaddo itipi mudiṅgasaddo itipi saṅkhapaṇavadindimasaddo iti’pi [itipīti (ka.)]. Evameva kho, māṇava, bhikkhu...pe.... Yampi māṇava, bhikkhu evaṃ samāhite citte...pe... āneñjappatte dibbāya sotadhātuyā cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So dibbāya

sotadhātuyā visuddhāya atikkantamānusikāya ubho sadde suṇāti dibbe ca mānuse ca ye dūre santike ca. Idampissa hoti paññāya.

၄၇၅. “သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ပေ။ အာနေဉ္ဇပုတ္တေ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ ဥဘော သဒ္ဓေ သုဏာတိ ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေ စ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ စ။ သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နော။ သော သုဏေ ယျ ဘေရိသဒ္ဓမ္မိ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓမ္မိ သင်္ခပဏဝဒိန္နိမသဒ္ဓမ္မိ။ တဿ ဧဝမဿ - ‘ဘေရိသဒ္ဓော ဣတိပိ မုဒိင်္ဂသဒ္ဓော ဣတိ ပိ သင်္ခပဏဝဒိန္နိမသဒ္ဓော ဣတိ’ပိ [ဣတိပိတိ (က။)]။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခူ။ပေ။။။ ယမ္ပိ မာဏဝ၊ ဘိက္ခူ ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ပေ။ အာနေဉ္ဇပုတ္တေ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ ဝိသုဒ္ဓါယ အတိက္ကန္တမာနုသိကာယ ဥဘော သဒ္ဓေ သုဏာတိ ဒိဗ္ဗေ စ မာနုသေ စ ယေ ဒူရေ သန္တိကေ စ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ ပညာယ။

475. When the concentrated mind has thus become thus purified ...p... firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to the knowledge leading to the Divine Power of Hearing. With the divine hearing-power which is extremely clear, surpassing the hearing-power of men, he hears

both kinds of sounds, of devas and of men, whether far or near,

Young man, take the example of a man travelling on a highway who might hear the sounds of a big drum, a cylindrical drum, a conch, a small drum and a kettle drum. It might occur to him thus:

This is the sound of the big drum; this is the sound of the cylindrical drum; this is the sound of the conch; this is the sound of the small drum; and this is the sound of the kettle drum.”

In the same way, young man, when the concentrated mind has thus become purified ...p... firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to the knowledge leading to the Divine Power of Hearing. With the divine hearing-power, which is extremely clear, surpassing the hearing-power of men, he hears both kinds of sounds, of devas and of men, whether far or near. This (knowledge leading to the Divine Power of Hearing) is also that bhikkhu's knowledge.

၄၇၅။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် ဒိဗ္ဗ သောတဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ် သော လူတို့၏ နားထက်သာ လွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဉာဏ်ဖြင့် နတ်၌လည်း ဖြစ် ကုန်သော လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားရ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ခရီးရှည်သွားသော ယောက်ျားသည် စည်ကြီးသံ မုရိုးစည်သံ ခရသင်းသံ ထက်စည်သံ ပတ်သာသံများကို ကြားရ၏။ ထို (ယောက်ျား) သည် ဤသို့ သိရာ၏ -

"ဤကား စည်ကြီးသံ၊ ဤကား မုရိုးစည်သံ၊ ဤကား ခရသင်းသံ၊ ဤကား ထက်စည်သံ၊ ဤကားပတ်သာသံ တည်း"ဟု သိရာ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည်။ပ။

လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် ဒိဗ္ဗ သောတဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ် သော လူတို့၏ နားထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ နားနှင့် တူသော 'ဒိဗ္ဗသောတ' ဉာဏ် ဖြင့် နတ်၌လည်းဖြစ် ကုန်သော လူ၌လည်း ဖြစ်ကုန်သော ဝေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နီးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော နှစ်မျိုးသော အသံတို့ကို ကြားရ၏။ ဤ (ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်) သည်လည်းထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

Knowledge of the Minds of Others: (Cetopariya Nāna) စေတောပရိယဉာဏ်

476. “So evaṃ samāhite citte parisuddhe pariyodāte anaṅgaṇe vigatūpakkilese mudubhūte kammaniye ṭhite āneñjappatte cetopariyaññāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So parasattānaṃ parapuggalānaṃ cetasā ceto paricca pajānāti, ‘sarāgaṃ vā cittaṃ sarāgaṃ citta’nti pajānāti, ‘vītarāgaṃ vā cittaṃ vītarāgaṃ citta’nti pajānāti, ‘sadosaṃ vā cittaṃ sadosaṃ citta’nti pajānāti, ‘vītadosaṃ vā cittaṃ vītadosaṃ citta’nti pajānāti, ‘samohaṃ vā cittaṃ samohaṃ citta’nti pajānāti, ‘vītamohaṃ vā cittaṃ vītamohaṃ citta’nti pajānāti, ‘saṅkhittaṃ vā cittaṃ saṅkhittaṃ citta’nti pajānāti, ‘vikkhittaṃ vā cittaṃ vikkhittaṃ citta’nti pajānāti, ‘mahaggataṃ vā cittaṃ mahaggataṃ citta’nti pajānāti, ‘amahaggataṃ vā cittaṃ amahaggataṃ citta’nti pajānāti, ‘sauttaraṃ vā cittaṃ sauttaraṃ citta’nti pajānāti, ‘anuttaraṃ vā cittaṃ anuttaraṃ citta’nti pajānāti, ‘samāhitaṃ vā cittaṃ samāhitaṃ citta’nti pajānāti, ‘asamāhitaṃ vā cittaṃ asamāhitaṃ citta’nti pajānāti, ‘vimuttaṃ vā cittaṃ vimuttaṃ citta’nti pajānāti, ‘avimuttaṃ vā cittaṃ avimuttaṃ citta’nti pajānāti.

“Seyyathāpi, māṇava, itthī vā puriso vā daharo yuvā maṇḍanajātiko ādāse vā parisuddhe pariyodāte acche vā udakapatte sakaṃ mukhanimittaṃ paccavekkhamāno sakaṇikaṃ vā

sakaṇṭikanti jāṇeyya, akaṇṭikaṃ vā akaṇṭikanti jāṇeyya. Evameva kho, māṇava, bhikkhu...pe...
yampi, māṇava, bhikkhu evaṃ samāhite...pe... āneñjappatte cetopariyaññāya cittaṃ
abhinīharati abhininnāmeti. So parasattānaṃ purapuggalānaṃ cetasā ceto paricca pajānāti,
sarāgaṃ vā cittaṃ sarāgaṃ cittanti pajānāti...pe... avimuttaṃ vā cittaṃ avimuttaṃ cittanti
pajānāti. Idampissa hoti paññāya.

၄၇၆. “သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒါတေ အနဂါဏေ ဝိဂတူပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ
ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ စေတောပရိယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ပရသ
တ္တာနံ ပရပုဂ္ဂလာနံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ၊ ‘သရဂံ ဝါ စိတ္တံ သရဂံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘ဝီတရဂံ
ဝါ စိတ္တံ ဝီတရဂံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘သဒေသံ ဝါ စိတ္တံ သဒေသံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘ဝီတဒေသံ ဝါ စိတ္တံ ဝီတ
ဒေသံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘သမောဟံ ဝါ စိတ္တံ သမောဟံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘ဝီတမောဟံ ဝါ စိတ္တံ ဝီတမောဟံ
စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘သဗ္ဗိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ သဗ္ဗိတ္တံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘ဝိက္ခိတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ဝိက္ခိတ္တံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘မ
ဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ မဟဂ္ဂတံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘အမဟဂ္ဂတံ ဝါ စိတ္တံ အမဟဂ္ဂတံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘သဉ္စတ္တရံ ဝါ
စိတ္တံ သဉ္စတ္တရံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘အနုတ္တရံ ဝါ စိတ္တံ အနုတ္တရံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘သမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ သမာဟိ
တံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘အသမာဟိတံ ဝါ စိတ္တံ အသမာဟိတံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ၊ ‘ဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ ဝိမုတ္တံ စိတ္တ’န္တိ ပ
ဇာနာတိ၊ ‘အဝိမုတ္တံ ဝါ စိတ္တံ အဝိမုတ္တံ စိတ္တ’န္တိ ပဇာနာတိ။

“သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ဣတ္ထိံ ဝါ ပုရိသော ဝါ ဒဟရော ယုဝါ မဏ္ဍနဇာတိကော အာဒာသေ ဝါ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိ
ယောဒါတေ အစ္ဆေ ဝါ ဥဒကပတ္တေ သကံ မုခနိမိတ္တံ ပစ္စဝေက္ခမာနော သကဏိကံ ဝါ သကဏိကန္တိ ဇာနေယျ၊
အကဏိကံ ဝါ အကဏိကန္တိ ဇာနေယျ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခုပေ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဧဝံ သမာဟိ
တေ။ပေ။ အာနေဉ္စပ္ပတ္တေ စေတောပရိယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနီဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ပရသတ္တာနံ ပု
ရပုဂ္ဂလာနံ စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ပဇာနာတိ၊ သရဂံ ဝါ စိတ္တံ သရဂံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။ပေ။ အဝိမုတ္တံ ဝါ စိ
တ္တံ အဝိမုတ္တံ စိတ္တန္တိ ပဇာနာတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ ပညာယ။

476. When the concentrated mind has thus become purified, pellucid, unblemished, undetiled,
malleable, pliable, firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to
discriminating knowledge of the minds of others. He discriminatingly knows the minds of other
beings or individuals with his own mind.

He knows the mind with passion as such and he knows the mind devoid of lust as such;
he knows the angry mind as such and he knows the mind devoid of anger as such: he knows (he
bewildered mind as such and he knows the mind devoid of bewilderment as such; he knows the
indolent (lit, Shrunken) mind as such and he knows the distracted mind as such; he knows the
exalted mind as such and he knows the unexalted mind (of the domain of sensual kāmāvacara
Citta) as such; he knows the inferior mind (of the three mundane sphere) as such, and he

knows the superior mind (of the supramundane sphere) as such; he knows the concentrated (jhānic) mind as such and he knows the unconcentrated mind as such; he knows the mind liberated (from defilements) as such and he knows the unliberated mind as such.

Young man take the example of a young lass or a young lad, who is wont to beautifying herself or himself, looking herself or himself in a very clear mirror or into a bowl of extremely clear water. Then she or he would at once notice in the image of her or his face any blemishes, or, if they are absent, the absence of blemishes.

In the same way, young man, when his concentrated mind has thus become ...p... firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to discriminating knowledge of the mind of others. He discriminatinly knows the minds of other beings or individuals with his own mind. He knows the mind with passion as such ...p... He knows the unliberated mind as such. this (discriminating knowledge of the minds of others) is also that bhikkhu's knowledge.

၄၇၆။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေးမရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော် မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည် (သူတစ်ပါးတို့၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော 'စေတောပရိယ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည်တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့်တကွသော စိတ်ဟု သိ၏။ တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ကင်းသော စိတ်ဟု သိ၏။ အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' နှင့်တကွသော စိတ်ဟုသိ၏။ အမျက် ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း အမျက်ထွက်ခြင်း 'ဒေါသ' ကင်းသော စိတ်ဟုသိ၏။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွ သော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' နှင့်တကွသောစိတ်ဟု သိ၏။ တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ကိုလည်း တွေဝေခြင်း 'မောဟ' ကင်းသော စိတ်ဟုသိ၏။ ကျုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ကျုံ့သော 'သံခိတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ကိုလည်း ပျံ့သော 'ဝိက္ခိတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော 'မဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ဟု သိ၏။ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ကိုလည်း မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့မရောက်သော 'အမဟဂ္ဂုတ်' စိတ်ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရား ရှိသော 'သဉ္ဇတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရား ရှိသော 'သဉ္ဇတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ကိုလည်း သာလွန်သော တရားမရှိသော 'အနုတ္တရ' စိတ်ဟု သိ၏။ တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း တည်ကြည်သော 'သမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။ မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ကိုလည်း မတည်ကြည်သော 'အသမာဟိတ' စိတ်ဟု သိ၏။

လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း လွတ်မြောက်သော 'ဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ငယ်ရွယ်သော အလှပြင်လေ့ရှိသော မိန်းမပျိုသည်လည်းကောင်း၊ ယောက်ျားပျိုသည်လည်းကောင်း သန့်ရှင်း ဖြူစင်သော မှန်၌ဖြစ်စေ ကြည်လင်သော ရေခွက်၌ဖြစ်စေ မိမိမျက်နှာရိပ်ကို ကြည့်ရှုလတ်သော် (မဲ့စသော) အပြောက်အစွန်း ရှိသည်ကို (မဲ့စသော) အပြောက်အစွန်းရှိ၏ဟု သိရာ၏။ (မဲ့စသော) အပြောက်အစွန်း မရှိသည်ကို (မဲ့စသော) အပြောက်အစွန်း မရှိဟု သိရာ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည်။ပ။

လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထိုရဟန်းသည်အကြင် (သူတစ်ပါးတို့၏) စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိသော 'စေတောပရိယ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွှတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် တစ်ပါးသော သတ္တဝါ တစ်ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏စိတ်ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိ၏။

တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် တကွသော စိတ်ကိုလည်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' နှင့် တကွသော စိတ်ဟုသိ၏။ပ။မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ကိုလည်း မလွတ်မြောက်သော 'အဝိမုတ္တ' စိတ်ဟု သိ၏။ ဤ (စေတောပရိယဉာဏ်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

Knowledge of Past Existences: (Pubbenivāsānussati Nāṇa) ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်

477. “So evaṃ samāhite citte...pe... āneñjappatte pubbenivāsānussatiññāṇāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So anekavihitam pubbenivāsam anussarati. Seyyathidaṃ, ekampi jātiṃ dvepi jātiyo tissopi jātiyo catassopi jātiyo pañcapi jātiyo dasapi jātiyo vīsampi jātiyo tiṃsampi jātiyo cattālīsampi jātiyo paññāsampi jātiyo jātisatampi jātisahassampi jātisatasahassampi anekepi samvaṭṭakappe anekepi vivaṭṭakappe anekepi samvaṭṭavivaṭṭakappe – ‘amutrāsiṃ evaṃnāmo evaṃgotto evaṃvaṇṇo evamāhāro evaṃsukhadukkhappaṭisaṃvedī evamāyupariyanto. So tato cuto amutra udapādim; tatrāpāsiṃ evaṃnāmo evaṃgotto evaṃvaṇṇo evamāhāro evaṃsukhadukkhappaṭisaṃvedī evamāyupariyanto; so tato cuto idhūpapanno’ti. Iti sākāram sauddesaṃ anekavihitam pubbenivāsam anussarati.

“Seyyathāpi, māṇava, puriso sakamhā gāmā aññāmaṃ gāmaṃ gaccheyya; tamhāpi gāmā aññāmaṃ gāmaṃ gaccheyya; so tamhā gāmā sakamyeva gāmaṃ paccāgaccheyya . Tassa evamassa – ‘ahaṃ kho sakamhā gāmā amuṃ gāmaṃ agacchim, tatra evaṃ aṭṭhāsim evaṃ nisīdim evaṃ abhāsim evaṃ tuṇhī ahosiṃ. So tamhāpi gāmā amuṃ gāmaṃ gacchim, tatrāpi evaṃ aṭṭhāsim evaṃ nisīdim evaṃ abhāsim evaṃ tuṇhī ahosiṃ. Somhi tamhā gāmā sakamyeva gāmaṃ paccāgato’ti. Evameva kho, māṇava, bhikkhu...pe... yampi, māṇava, bhikkhu evaṃ samāhite citte...pe... āneñjappatte pubbenivāsānussatiññāyā cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti . So anekavihiṭaṃ pubbenivāsaṃ anussarati. Seyyathidaṃ – ekampi jātim...pe... iti sākāraṃ sauddesaṃ anekavihiṭaṃ pubbenivāsaṃ anussarati. Idampissa hoti paññāya.

၄၇၇. “သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ပေ။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ၊ ဧကမ္ပိ ဇာတိံ ဒွေပိ ဇာတိယော တိဿောပိ ဇာတိယော စတဿောပိ ဇာတိယော ပဉ္စပိ ဇာတိယော ဒသပိ ဇာတိယော ဝိသမ္ပိ ဇာတိယော တိသမ္ပိ ဇာတိယော စတ္တာလီသမ္ပိ ဇာတိယော ပညာသမ္ပိ ဇာတိယော ဇာတိသတမ္ပိ ဇာတိသဟဿမ္ပိ ဇာတိသတ သဟဿမ္ပိ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ ဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ အနေကေပိ သံဝဋ္ဋဝိဝဋ္ဋကပ္ပေ – ‘အမုတြာသိ ဧဝံ နာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော။ သော တတော စု တော အမုတြ ဥဒပါဒိ; တတြာပါသိ ဧဝံနာမော ဧဝံဂေါတ္တော ဧဝံဝဏ္ဏော ဧဝမာဟာရော ဧဝံသုခဒုက္ခပ္ပဋိသံဝေဒီ ဧဝမာယုပရိယန္တော; သော တတော စုတော ဣဇူပပန္နော’တိ။ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇဒ္ဓေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။

“သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပုရိသော သကမ္မာ ဂါမာ အညံ ဂါမံ ဂစ္ဆေယျ; တမ္မာပိ ဂါမာ အညံ ဂါမံ ဂစ္ဆေယျ; သော တမ္မာ ဂါမာ သကံယေဝ ဂါမံ ပစ္စာဂစ္ဆေယျ ။ တဿ ဧဝမဿ – ‘အဟံ ခေါ သကမ္မာ ဂါမာ အမုံ ဂါမံ အဂစ္ဆိ၊ တတြ ဧဝံ အဋ္ဌာသိ ဧဝံ နိသီဒိ ဧဝံ အဘာသိ ဧဝံ တုဏှိ အဟောသိ။ သော တမ္မာပိ ဂါမာ အမုံ ဂါမံ ဂစ္ဆိ၊ တတြာပိ ဧဝံ အဋ္ဌာသိ ဧဝံ နိသီဒိ ဧဝံ အဘာသိ ဧဝံ တုဏှိ အဟောသိ။ သောမ္ပိ တမ္မာ ဂါမာ သကံယေဝ ဂါမံ ပစ္စာဂတော’တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခူ။ပေ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခူ ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ပေ။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ ။ သော အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ သေယျထိဒံ – ဧကမ္ပိ ဇာတိံ။ပေ။ ဣတိ သာကာရံ သဉ္ဇဒ္ဓေသံ အနေကဝိဟိတံ ပုဗ္ဗေနိဝါသံ အနုဿရတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ ပညာယ။

477. When the concentrated mind has thus become ...p... imperturbable, the bhikkhu directs and inclines his mind to knowledge that recollects past existences. He recollects many and varied existences of the past.

And what can he recollect?

He recollects one past existence, or two, or three, or four, or five, or ten, or twenty, or thirty, or forty, or fifty, or a hundred, or a thousand, or a hundred-thousand, or existences in many cycles of dissolution, or in many cycles of development, or in many cycles of the rounds of dissolution and development in this way: "In that past existence, I was known by such a name. I was born into such a family. I was of such an appearance. I was thus nourished. I enjoyed pleasure thus. I suffered pain thus. My life-span was such. I died in that existence. then I was born in another existence. In that (new) existence, I was known by such a name. I was born into such a family. I was of such an appearance. I was thus nourished. I enjoyed pleasure thus. I suffered pain thus. My life-span was such. I died in that existence. Then I was born into this existence" In this way he can recollect many and varied past existences, together with their characteristics and related facts (such as names and clans).

Young man take the example of a man travelling to another village, then to another village, and then returning home later. Then it might occur to him thus:

"I went out from my village to another village. In that village I stood thus. I sat thus. I spoke thus. I remained silent thus. Then I again set out from that village to another village. In that (second) village, I stood thus, I sat thus, I spoke thus, I remained silent thus. then I returned to my own village."

In the same way, young man, when the concentrated mind has thus become ...p... firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to knowledge of past existences. He recollects many and varied existences of the past.

And what can he recollect? He can recollect one past existence ...p... In this way he can recollect many and varied past existences, together with their characteristics and related facts)such as names and clans). This knowledge of past existences is also that bhikkhu's knowledge.

၄၇၇။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကိုရှေးရှု ပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကိုအောက်မေ့၏။ ဤ သည်ကား အဘယ်နည်း -

တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သုံးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ လေးဘဝတို့ကို လည်းကောင်း၊ ငါးဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဆယ်ဘဝတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝနှစ်ဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊

ဘဝသုံးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝလေးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝငါးဆယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ရာကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်ထောင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝတစ်သိန်းကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသောဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ များပြားသော ပျက်ကပ်ဖြစ်ကပ်တို့ကိုလည်းကောင်း ဤမည်သော ဘဝ၌ပါသည် ဤသို့သော အမည် ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်း ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သောအစာ ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြား ရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ) သည် ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဘဝ၌လည်း ဤသို့သောအမည်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အနွယ်ရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အဆင်းရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော အစာရှိခဲ့၏။ ဤသို့သော ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ခံစားခဲ့၏။ ဤသို့သော အသက် အပိုင်းအခြားရှိခဲ့၏။ ထို (ငါ) သည်ထိုဘဝမှ သေခဲ့၍ ဤဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်၏ဟု ဤသို့ အခြင်းအရာ နှင့်တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့်တကွ များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားသည် မိမိရွာမှ တစ်ပါးသော ရွာသို့ သွားရာ၏။ ထိုရွာမှလည်း တစ်ပါးသော ရွာသို့ သွားရာ၏။ ထို (ယောက်ျား) သည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့သာလျှင် ပြန်လာရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏ -

"ငါသည် မိမိရွာမှ ဤမည်သော ရွာသို့ သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ ရပ်ခဲ့၏။ ဤသို့ ထိုင်ခဲ့၏။ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ ထိုရွာမှလည်း ဤမည်သော ရွာသို့ သွားခဲ့၏။ ထိုရွာ၌လည်း ဤသို့ ရပ်ခဲ့၏။ ဤသို့ ထိုင်ခဲ့၏။ ဤသို့ ပြောဆိုခဲ့၏။ ဤသို့ ဆိတ်ဆိတ်နေခဲ့၏။ ထိုငါသည် ထိုရွာမှ မိမိရွာသို့သာလျှင် ပြန်လာ၏"ဟု အကြံဖြစ်ရာ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည်။ပ။ လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၍ သိသော 'ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည်များပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း -

တစ်ဘဝကိုလည်းကောင်း။ပ။ ဤသို့ အခြင်းအရာနှင့် တကွ ညွှန်ပြဖွယ် (အမည်အနွယ်) နှင့် တကွများပြားသော ရှေး၌ ဖြစ်ဖူးသော ဘဝကို အောက်မေ့၏။ ဤ (ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်) သည်လည်းထိုရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

Knowledge Leading to Divine Power of Sight: (Dibbacakkhu Nāna) စုတူပပါတဉာဏ်

478. “So evaṃ samāhite citte...pe... āneñjappatte sattānaṃ cutūpapātaññāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne upapajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate, yathākammūpage satte pajānāti – ‘ime vata bhonto sattā kāyaduccaritena samannāgatā vacīduccaritena samannāgatā manoduccaritena samannāgatā ariyānaṃ upavādakā micchādiṭṭhikā micchādiṭṭhikammasamādānā. Te kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā apāyaṃ duggatiṃ vinipātaṃ nirayaṃ upapannā. Ime vā pana bhonto sattā kāyasucaritena samannāgatā vacīsucaritena samannāgatā manosucaritena samannāgatā ariyānaṃ anupavādakā sammādiṭṭhikā sammādiṭṭhikammasamādānā. Te kāyassa bhedaṃ paraṃ maraṇā sugatiṃ saggaṃ lokaṃ upapannā’ti. Iti dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne upapajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate, yathākammūpage satte pajānāti.

“Seyyathāpi, māṇava, majjhesiṅghāṭake pāsādo, tattha cakkhumā puriso ṭhito passeyya manusse gehaṃ pavisantepi nikkhamantepi rathikāyapi vīthiṃ sañcarante majjhesiṅghāṭake nisinnepi. Tassa evamassa – ‘ete manussā gehaṃ pavisanti, ete nikkhamanti, ete rathikāya vīthiṃ sañcaranti, ete majjhesiṅghāṭake nisinna’ti. Evameva kho, māṇava, bhikkhu...pe... yampi, māṇava, bhikkhu evaṃ samāhite citte...pe... āneñjappatte sattānaṃ cutūpapātaññāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So dibbena cakkhunā visuddhena atikkantamānusakena satte passati cavamāne upapajjamāne hīne paṇīte suvaṇṇe dubbaṇṇe sugate duggate, yathākammūpage satte pajānāti. Idampissa hoti paññāya.

၄၇၈. “သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ပေ။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ – ‘ဣမေ ဝတ ဘောန္တော သတ္တာ ကာယဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ ဥပဝါဒကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနာ။ တေ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပန္နာ။ ဣမေ ဝါ ပန ဘောန္တော သတ္တာ ကာယသုစရိတေန သမန္နာဂတာ ဝစီသုစရိတေန သမန္နာဂတာ မနောသုစရိတေန သမန္နာဂတာ အရိယာနံ အနုပဝါဒကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ သမ္မာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒာနာ။ တေ ကာယဿ ဘေဒာ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပန္နာ’တိ။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိက္ကန္တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။

“သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ မဇ္ဈေသိဃံဋကေ ပါသာဒေါ၊ တတ္ထ စက္ခုမာ ပုရိသော ဌိတော ပဿေယျ မနုဿေ
ဂေဟံ ပဝိသန္တေပိ နိက္ခမန္တေပိ ရထိကာယပိ ဝီထိံ သဉ္ဇရန္တေ မဇ္ဈေသိဃံဋကေ နိသိန္တေပိ။ တဿ ဧဝမဿ -
‘ဧတေ မနုဿာ ဂေဟံ ပဝိသန္တိ၊ ဧတေ နိက္ခမန္တိ၊ ဧတေ ရထိကာယ ဝီထိံ သဉ္ဇရန္တိ၊ ဧတေ မဇ္ဈေသိဃံဋကေ နိသိ
န္တ’တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု။ပေ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ပေ။ အာနေဉ္စပုတ္တေ
သတ္တာနံ စုတူပပါတဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အတိတ္တနု
တမာနုသကေန သတ္တေ ပဿတိ စဝမာနေ ဥပပဇ္ဇမာနေ ဟိနေ ပဏီတေ သုဝဏ္ဏေ ဒုဗ္ဗဏ္ဏေ သုဂတေ ဒုဂ္ဂတေ၊
ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတိ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ ပညာယ။

478. When the concentrated mind has thus become ...p... firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to knowledge of the passing away and arising of beings (Cutūpāta ūāṇa). With the knowledge leading to Power of Sight (Dibbacakkhu ūāṇa), which is extremely clear, surpassing the sight of men, he sees beings in the processes of passing away and also of arising, inferior or superior beings, beautiful or ugly beings or beings with good or bad destinations. He knows beings arising according to their own kamma-actions.

"Friends, these beings were full of evil committed bodily, verbally and mentally. They maligned the arīyas, held wrong views and performed actions according to these wrong views. After death and dissolution of their bodies, they reappeared in wretched destinations (duggati), in miserable existences (apāya), in states of ruin (vinipāta) and in realms of continuous suffering (niraya). But, friends, there are also beings who were endowed with goodness done bodily, verbally and mentally. They did not malign the "Ariyas, held right views and performed actions according to their right views. After death and dissolution of their bodies, they reappeared in good destinations (Sugati), the happy world of the devas."

Thus, with the divine power of sight which is extremely clear, surpassing the sight of men, the bhikkhu sees beings in the process of passing away and of arising, inferior and superior beings, beautiful and ugly beings, beings with good or bad destinations and beings arising according to their own kamma actions.

Young man, take the example of a man with good eye-sight, standing above in a pinnacled mansion situated at the cross-roads, who could see men entering a house, or coming out of a house, strolling about on the street, or sitting at the cross-roads. It might occur to him thus:

These men are entering a house. Those are coming out of a house. These men are strolling about in the street. Those are resting at the cross-roads. "

In the same way, young man, as his concentrated mind has thus become ...p... firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to knowledge of the passing away and arising of beings. With the Divine Power of sight (dibbacakkhu fiāna), which is extremely clear, supassing the sight of men, he sees beings in the process of passing away and also of arising, inferior or superior beings, beautiful or ugly beings, beings with good or bad destinations, and beings arising according to their own kamma actions. This (knowledge of the divine Power of Sight) also is that bhikkhu's knowledge.

၄၇၈။ ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော 'စုတူပပါတ' ဉာဏ် အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှု ညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါ အဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသောလားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သောသတ္တဝါတို့ကို သိ၏ -

"အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည် ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ကာယဒုစရိုက်' နှင့်ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်ပြုသော မကောင်းသော အကျင့် 'မနောဒုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို စွပ်စွဲ တတ်ကုန်၏။ မှားသော အယူ ရှိကုန်၏။ မှားသော အယူဖြင့် ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းသော မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက်ကျရောက်ရာ ငရဲ၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသတ္တဝါတို့သည်ကား ကိုယ်ဖြင့်ပြု သောကောင်းသောအကျင့် 'ကာယ သုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ နှုတ်ဖြင့်ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'ဝစီသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် ပြုသော ကောင်းသော အကျင့် 'မနောသုစရိုက်' နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ကို မစွပ်စွဲ တတ်ကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏။ မှန်သောအယူဖြင့်ပြုသော ကံရှိကုန်၏။ ထိုသတ္တဝါတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ပေါ်ကုန်၏"ဟု သိ၏။

ဤသို့လျှင် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော 'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါအဆင်းလှသော သတ္တဝါ အဆင်းမလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား (ဗဟို) လမ်းဆုံအလယ်၌ ပြာသာဒ် ရှိရာ၏။ ထို (ပြာသာဒ်ထက်) ၌ ရပ် လျက်နေသော မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် အိမ်သို့ ဝင်ကုန်သော အိမ်မှ ထွက်ကုန်သော လမ်းမ ၌လမ်းလျှောက်

သွားလာနေကုန်သော လမ်းဆုံအလယ်၌ ထိုင်နေကုန်သော လူတို့ကို မြင်ရာ၏။ ထိုယောက်ျားအား ဤသို့ အကြံ
ဖြစ်ရာ၏ -

"ဤသူတို့သည် အိမ်သို့ ဝင်ကုန်၏။ ဤသူတို့သည် (အိမ်) မှ ထွက်ကုန်၏။ ဤသူတို့သည်
လမ်းမ၌လမ်းလျှောက်သွားလာနေကုန်၏။ ဤသူတို့သည် လမ်းဆုံအလယ်၌ ထိုင်နေကုန်၏"ဟု အကြံဖြစ်
ရာ၏။

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည်။ပ။ လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့
ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် အကြင်သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်း ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိသော 'စုတူပပါတ' ဉာဏ်
အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည်အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏
မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့် တူသော

--

'ဒိဗ္ဗစက္ခု' ဉာဏ်ဖြင့် သေဆဲသတ္တဝါ ဖြစ်ပေါ်ဆဲသတ္တဝါ ယုတ်သော သတ္တဝါ မြတ်သော သတ္တဝါအဆင်းလှသော
သတ္တဝါ အဆင်း မလှသော သတ္တဝါ ကောင်းသော လားရာရှိသော သတ္တဝါ မကောင်းသော လားရာ ရှိသော
သတ္တဝါတို့ကို မြင်၏။ ကံအားလျော်စွာ ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို သိ၏။ ဤ (စုတူပပါတဉာဏ်) သည်လည်း ထို
ရဟန်း၏ ပညာပေတည်း။

Knowledge of Extinction of Moral Intoxicants: (Āsavakkhaya Nāna) အာသဝက္ခယဉာဏ်

479. “So evaṃ samāhite citte parisuddhe pariyodāte anaṅgaṇe vigatūpakkilese mudubhūte
kammaniye ṭhite āneñjappatte āsavānaṃ khayaññāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So
idaṃ dukkhanti yathābhūtaṃ pajānāti, ayaṃ dukkhasamudayoti yathābhūtaṃ pajānāti,
ayaṃ dukkhanirodhoti yathābhūtaṃ pajānāti, ayaṃ dukkhanirodhagāminī paṭipadāti
yathābhūtaṃ pajānāti; ime āsavāti yathābhūtaṃ pajānāti, ayaṃ āsavasamudayoti
yathābhūtaṃ pajānāti, ayaṃ āsavanirodhoti yathābhūtaṃ pajānāti , ayaṃ
āsavanirodhagāminī paṭipadāti yathābhūtaṃ pajānāti. Tassa evaṃ jānato evaṃ passato
kāmaśavāpi cittaṃ vimuccati, bhavāśavāpi cittaṃ vimuccati, avijjāśavāpi cittaṃ vimuccati,
vimuttasmiṃ vimuttamiti ñāṇaṃ hoti. ‘Khīṇā jāti, vusitaṃ brahmacariyaṃ, kataṃ karaṇīyaṃ,
nāparaṃ itthattāyā’ti pajānāti.

“Seyyathāpi, māṇava, pabbatasāṅkhepe udakarahado accho vippasanno anāvalo. Tattha cakkhumā puriso tīre thito passeyya sippikasambukampi sakkharakathalampi macchagumbampi carantampi tiṭṭhantampi. Tassa evamassa – ‘ayaṃ kho udakarahado accho vippasanno anāvalo. Tatime sippikasambukāpi sakkharakathalāpi macchagumbāpi carantipi tiṭṭhantipi’ti. Evameva kho, māṇava, bhikkhu...pe... yampi, māṇava, bhikkhu evaṃ samāhite citte...pe... āneñjappatte āsavānaṃ khayaññāya cittaṃ abhinīharati abhininnāmeti. So idaṃ dukkhanti yathābhūtaṃ pajānāti...pe... āsavanirodhagāminī paṭipadāti yathābhūtaṃ pajānāti. Tassa evaṃ jānato evaṃ passato kāmāsavāpi cittaṃ vimuccati, bhavāsavāpi cittaṃ vimuccati, avijjāsavāpi cittaṃ vimuccati, vimuttasmiṃ vimuttamiti ñāṇaṃ hoti, ‘khīṇā jāti, vusitaṃ brahmacariyaṃ, kataṃ karaṇīyaṃ, nāparaṃ itthattāyā’ti pajānāti . Idampissa hoti paññāya. ၄၇၉. “သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ ပရိသုဒ္ဓေ ပရိယောဒာတေ အနဂါဏေ ဝိဂတူပက္ခိလေသေ မုဒုဘူတေ ကမ္မနိယေ ဌိတေ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဒုက္ခနိရောဓောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ ဒုက္ခနိရောဂေါမိနိ ပဋိပဒာတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ; ဣမေ အာသဝါတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ အာသဝသမုဒယောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ အယံ အာသဝနိရောဓောတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ ၊ အယံ အာသဝနိရောဂေါမိနိ ပဋိပဒာတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ။ ‘ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတိ။

“သေယျထာပိ၊ မာဏဝ၊ ပဗ္ဗတသင်္ခေပေ ဥဒကရဟဒေ အစ္ဆော ဝိပ္ပသန္ဓော အနာဝိလော။ တတ္ထ စက္ခုမာ ပုရိ သော တီရေ ဌိတော ပသေယျ သိပ္ပိကသမ္ပကမ္ပိ သက္ခရကထလမ္ပိ မစ္ဆဂုမ္ပမ္ပိ စရန္တမ္ပိ တိဋ္ဌန္တမ္ပိ။ တဿ ဧဝမဿ – ‘အယံ ခေါ ဥဒကရဟဒေ အစ္ဆော ဝိပ္ပသန္ဓော အနာဝိလော။ တတြိမေ သိပ္ပိကသမ္ပကာပိ သက္ခရကထလာပိ မစ္ဆဂုမ္ပာပိ စရန္တိပိ တိဋ္ဌန္တိပိ’တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု။ပေ။ ယမ္ပိ၊ မာဏဝ၊ ဘိက္ခု ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ။ ပေ။ အာနေဉ္ဇပ္ပတ္တေ အာသဝါနံ ခယဉာဏာယ စိတ္တံ အဘိနိဟရတိ အဘိနိန္ဒာမေတိ။ သော ဣဒံ ဒုက္ခန္တိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ပေ။ အာသဝနိရောဂေါမိနိ ပဋိပဒာတိ ယထာဘူတံ ပဇာနာတိ။ တဿ ဧဝံ ဇာနတော ဧဝံ ပဿတော ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဘဝါသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမိတိ ဉာဏံ ဟောတိ၊ ‘ဒိဏာ ဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ကတံ ကရဏီယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’တိ ပဇာနာတိ ။ ဣဒမ္ပိဿ ဟောတိ ပညာယ။

479. When the concentrated mind has thus become purified, pellucid, unblemished, undetiled, malleable, pliable, firm and imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to knowledge of the extinction of moral intoxicants, (āsavas). Then he truly understands dukkha as it really is, the cause of dukkha as it really is, the cessation of dukkha (Nibbāna) as it really is. He

also truly understands the āsavas as they really are, the cause of the āsavas as it really is, the cessation of the āsavas (Nibbāna) as it really is, the way leading to the cessation of āsavas as it really is. The mind of the bhikkhu who thus knows and thus sees is liberated from the moral intoxicant of sensual pleasures and sensual realms (kā mā sava), the moral intoxicant of hankering after (better) existence (bhavā sava), and moral intoxicant of ignorance (avijjā sava). When thus liberated, the knowledge of liberation arises (in him). He knows that rebirth is not more (for him), that he has lived the life of Purity, that what he has to do (for the realization of Magga) has been done, and that he has nothing more to do (for such realization).

Young man, take the example of a man with good eye-sight, standing at the edge of a clear and transparent lake, in a mountain glen. He sees oysters, mussels, pebbles, broken pottery and shoals of fish moving about or just lying still. It might occur to him thus:

"This lake is clear and transparent. In it there are oysters, mussels, pebbles, broken pottery and shoals of fish, moving about or just lying still."

In the same way, young man, when the concentrated mind thus becomes ...p... imperturbable, that bhikkhu directs and inclines his mind to knowledge of the extinction of āsavas. Then he truly understands āsavas as they really are ...p... and the way leading to the cessation of the āsavas as it really is. The mind of the bhikkhu who thus knows and thus sees is liberated from the moral intoxicant of sensual pleasures and sensual realms (kā mā sava), and the moral intoxicant of hankering after (better) existence (bhavā sava), and the moral intoxicant of ignorance (of the Four Noble Truths) (avijjā sava). The knowledge of liberation arises in him who has become thus liberated. He now knows that rebirth is no more (for him), that he has lived the life of Purity, that what he has to do (for the realization of the Magga) has been done, and that he has nothing more to do for such realization. This knowledge of the extinction of āsavas is also that bhikkhu's knowledge.

၄၇၉။ ဤသို့တည်ကြည်သော စိတ်သည် စင်ကြယ်လတ်သော် ဖြူစင်လတ်သော် ညစ်ကြေး မရှိလတ်သော် ညစ်ညူးခြင်း ကင်းလတ်သော် နူးညံ့လတ်သော် ပြုခြင်းငှါ သင့်လျော်လတ်သော် တည်တံ့လတ်သော်မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ထို (ရဟန်း) သည် အာသဝတို့ကို ကုန်စေသော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ်အလိုငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤကား ဆင်းရဲဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟုဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤသည်တို့ကား အာသဝတို့ဟုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်းသိ၏။ ဤကား အာသဝတို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)ဟုဟုတ်မှန်သော

အတိုင်း သိ၏။ ဤသည်ကား အာသဝတို့ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်) သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟုဟုတ်မှန်သော အတိုင်း သိ၏။ ဤသို့ သိသော ဤသို့မြင်သော ထို (ရဟန်း)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် လွတ်မြောက်လေ ပြီဟုအသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စ အလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။

လုလင် ဥပမာသော်ကား တောင်ဝှမ်း၌ ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျကင်းသော ရေအိုင်သည် ရှိရာ၏။ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် ထိုရေအိုင်၏ ကမ်း၌ ရပ်လျက် ခရ ယောက်သွား ကျောက် စရစ်အိုးခြမ်း ငါး အပေါင်းတို့ သွားနေကြသည်ကိုလည်းကောင်း၊ ရပ်တည်နေကြသည်ကိုလည်းကောင်း မြင်ရ၏။ ထိုယောက်ျား အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏ -

"ဤ ရေအိုင်သည် ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျကင်း၏။ ထိုရေအိုင်၌ ဤ ခရ ယောက်သွားကျောက်စရစ် အိုး ခြမ်း ငါးအပေါင်းတို့ သွားလည်း သွားကြ၏။ ရပ်တည်လည်း ရပ်တည်ကြ၏။"ဟူအကြံ ဖြစ်ရာ၏။

--

လုလင် ဤအတူသာလျှင် ရဟန်းသည်။ပ။ လုလင် ဤသို့ တည်ကြည်သော စိတ်သည်။ပ။ မတုန်လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်လတ်သော် ရဟန်းသည် အကြင်အာသဝတို့ကို ကုန်စေသော 'အာသဝက္ခယ' ဉာဏ်အလို့ငှါ စိတ်ကို ရှေးရှုပို့ဆောင်၏။ ရှေးရှုညွတ်စေ၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ဤကား ဆင်းရဲဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ပ။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟုဟုတ်မှန်သောအတိုင်း သိ၏။ ဤသို့ သိသောဤသို့ မြင်သော ထို (ရဟန်း)၏ စိတ်သည် ကာမာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ ဘဝါသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ အဝိဇ္ဇာသဝမှလည်း လွတ်မြောက်၏။ လွတ်မြောက်ပြီးလတ်သော် 'လွတ်မြောက်လေပြီ'ဟုအသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေမှု ကုန်ပြီ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ၊ ဤ (မဂ်) ကိစ္စအလို့ငှါ တစ်ပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စ မရှိတော့ပြီဟု သိ၏။ ဤ (အာသဝက္ခယဉာဏ်) သည်လည်း ထိုရဟန်း၏ ပညာပေ တည်း။

480. “Ayaṃ kho, so māṇava, ariyo paññākkhandho yassa so bhagavā vaṇṇavādī ahosi, yattha ca imaṃ janataṃ samādapesi nivesesi patitṭhāpesi. Natthi cevetha uttarikaraṇīya”nti.

“Acchariyaṃ , bho ānanda, abbhutaṃ, bho ānanda! So cāyaṃ, bho ānanda, ariyo paññākkhandho paripuṇṇo, no aparipuṇṇo. Evaṃ paripuṇṇaṃ cāhaṃ, bho ānanda, ariyaṃ paññākkhandhaṃ ito bahiddhā aññesu samaṇabrāhmaṇesu na samanupassāmi. Natthi cevetha [na samanupassāmi...pe... natthi no kiñci (syā. ka.)] uttarikaraṇīyaṃ [uttariṃ

karaṇīyanti (sī. syā. pī.) uttarikaraṇīyanti (ka.)). Abhikkantaṃ, bho ānanda, abhikkantaṃ, bho ānanda! Seyyathāpi, bho ānanda, nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya, paṭicchannaṃ vā vivareyya, mūḷhassa vā maggaṃ ācikkheyya, andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya ‘cakkhumanto rūpāni dakkhantī’ti. Evamevaṃ bhotā ānandena anekapariyāyena dhammo pakāśito. Esāhaṃ, bho ānanda, taṃ bhavantaṃ gotamaṃ saraṇaṃ gacchāmi dhammañca bhikkhusaṅghañca. Upāsakaṃ maṃ bhavaṃ ānando dhāretu ajjatagge pāṇupetaṃ saraṇaṃ gata”nti.

၄၈၀. “အယံ ခေါ၊ သော မာဏဝ၊ အရိယော ပညာက္ခန္ဓော ယဿ သော ဘဂဝါ ဝဏ္ဏဝါဒီ အဟောသိ၊ ယတ္ထ စ ဣမံ ဇနတံ သမာဒပေသိ နိဝေသေသိ ပတိဋ္ဌာပေသိ။ နတ္ထိ စေဝေတ္ထ ဥတ္တရိကရဏီယ”န္တိ။

“အတ္ထရိယံ ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အပ္ပတံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ သော စာယံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယော ပညာက္ခန္ဓော ပရိပုဏ္ဏော၊ နော အပရိပုဏ္ဏော။ ဧဝံ ပရိပုဏ္ဏံ စာဟံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အရိယံ ပညာက္ခန္ဓံ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ အညေသု သမဏဗြာဟ္မဏေသု န သမနုပဿာမိ။ နတ္ထိ စေဝေတ္ထ [န သမနုပဿာမိ။ပေ။။ နတ္ထိ နော ကိဉ္စိ (သျှာ. က.)] ဥတ္တရိကရဏီယံ [ဥတ္တရိကရဏီယန္တိ (သီ. သျှာ. ပိ.) ဥတ္တရိကရဏီယန္တိ (က.)]။ အဘိက္ကန္တံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ အဘိက္ကန္တံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ သေယျထာပိ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ နိက္ခန္ဓိတံ ဝါ ဥက္ကုဇေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္တကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ။ ဧဝမေဝံ ဘောတာ အာနန္ဒေန အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧသာဟံ၊ ဘော အာနန္ဒ၊ တံ ဘဝန္တံ ဂေါတမံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသဃံဉ္စ။ ဥပါသကံ မံ ဘဝံ အာနန္ဒော ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတ”န္တိ။

480. Young man, the Bhagavā had words of praise for the group of knowledge, urging the people to take it upon themselves, dwell in it and become tirmly established in it. This is the group of Ariya knowledge; and in this Teaching there are no more tasks to be done beyond (this group of ariya knowledge).

Wonderful, O Ānanda Extraordinary. O Ānanda! That group of Ariya Knowledge is not impertect; it is tull and complete. O Ānanda! I have never notices such noble group of knowledge in any other samaṇa or brahmaṇa outside this Teaching. There is nothing to be done beyond this group of Arīya knowledge.

O Ānanda! Excellent is tihe dhamma! O Ānanda! Excellent is the dhamma! Just as, O Ānanda, one turned up what lies upside down, just as one has uncovered what lies covered, Just as one shows the way to another who is lost, just as one holds up a lamp in the darkness for those who have eyes to see visible objects, even so have you revealed the dhamma to me in various ways. O Ānanda! I take refuge in the Venerable Gotama! I take refuge in the Dhamma! I take refuge in the bhikkhu Samgha! May the Revered Ānanda take me as a lay disciple from now on till the end of my life.

၄၈၀။ လုလင် ထို မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် (ပညာက္ခန္ဓာ) ကို ချီးကျူးလေ့ရှိတော်မူ၏။ အကြင် (ပညာက္ခန္ဓာ) ဌ်လည်း၁ ဤလူအပေါင်းကို ဆောက်တည်စေတော်မူ၏။ သက်ဝင်စေတော်မူ၏။ တည်စေတော်မူ၏။ ထို မြတ်သော ပညာက္ခန္ဓာကား ဤသည်ပင်တည်း။ ဤ (သာသနာတော်) ဌ် (ဤပညာက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော ပြု ဖွယ်ကိစ္စသည် မရှိတော့ပြီဟု မိန့်တော်မူ၏။

အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ မဖြစ်ဖူးမြဲဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်အာနန္ဒာ၊ အသျှင်အာနန္ဒာ ထို မြတ် သောပညာကု ခန္ဓာသည် မပြည့်စုံသည် မဟုတ်၊ ပြည့်စုံပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ပြည့်စုံသော မြတ်သော ပညာက္ခန္ဓာကို ဤ (သာသနာတော်) မှ အပ တစ်ပါးသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၌ မမြင် (မတွေ့) ရပါ။ ဤ အရာ၌ (ဤပညာက္ခန္ဓာထက်) လွန်သော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် မရှိနိုင်တော့ပါ။

အသျှင်အာနန္ဒာ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဖုံးလွှမ်း ထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကိုပြောကြားဘိသကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ "မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်"ဟုအမိုက်မှောင်၌ ဆီမီး တန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့လည်းကောင်း ဤအတူသာလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာ ထိုအကျွန်ုပ်သည်ထိုအသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ဆည်းကပ် ပါ၏။ သံဃာတော်ကို လည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည်အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ဥပါသကာဟု မှတ်တော်မူပါဟူ၍လျှောက်ထား လေသတည်း။

Subhasuttam nitthitam dasamam. သုဘသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ ဒသမံ။

End of Subha Sutta, the tenth in this Vagga. ဆယ်ခုမြောက်သော သုဘသုတ် ပြီး၏။